

INFORMACE O CHARTĚ 77
ročník devátý (1986) - č.13

	str.
Dokument Charty 77 33/86 K životnímu jubileu Vlasty Chramostové	2
32/86 Gaudeamus igitur	3
Sdělení VONS č.590 (Další zpráva o výkonu trestu J.Wolfa)	7
č.591 (Souhrnné sdělení k 1.12.1986)	8
Petice za Jana Dusa	21
Václav Havel: Děkovná řeč (k udělení ceny Erasma Rotterdamského)	21
Gertruda Sekaninová-Čakrtová Rudému právu	24
Evrópský parlament a SPD ke společnému prohlášení k 30.výročí mad. revoluce	24
Světový mírový kongres v Kodani (podle J.Švka a Z.Tominové)	24
Z dopisu Mezinárodního úřadu práce Pavlu Roubalovi	26
V samizdatu nově vyšlo...	27
Krátké zprávy (zásah proti nezávislé hudební kultuře - zásah StB proti punkové svatbě - francouzský státní rada o lidských právech v Československu - belgické mírové hnutí signatářům Pražské výzvy - Jan Minkiewicz píše Václavu Havlovi)	28-29

Datum posledního dokumentu, zařazeného do tohoto čísla: 23.listopad 1986

Informace o Chartě 77 vydává nezávislá redakční skupina signatářů Charty 77

Petr U h 1, Anglická 8, 120 00 Praha 2 - Vinohrady

Charta 77/31/86

K životnímu jubileu Vlasty Chramostové

Vážená a milá Vlasto Chramostová,

Vám i nám by bylo nepochyběně milejší sejít se dnes večer ve dvou řích Vaši někdejší herecké šatny nebo u stolku v divadelním klubu s kyticí a blahopřáním k premiéře, kterou divadlo uvedlo jako připomínku, že jedna z jeho nejlepších hereček právě překročila práh dospělosti a zralosti.

Patří k těm nejtrapnějším rysům této doby a k nejchorobnějším příznakům této společnosti, že Vás naopak nelze najít v soukromí, kam jste byla před dvaceti lety vykázána pro svou mrvavou a občanskou integritu a nepoddajnost, pro ryzí a neúplatnou povahu.

Ale nechceme při příležitosti, kterou nabízí Vaše životní jubileum, stavět temný monument moci, která Vás oloupila o tak velký kus života. Chceme naopak vyslovit uznání a vděčnost herce, za kterou lidé dlouhé roky chodili do divadla.

Nejsme údy senátního sboru české divadelní kritiky a ani se necítíme oprávněni k odborným kritickým verdiktům. Troufáme si však říci, že jen málo českých hereček naší doby mohlo soutěžit s Vaší profesionální náročností, s precizností Vaší herecké tvorby a jejím osobitým naturelem, s Vaším jedinečným temperamentem. A také s Vaším vzácným smyslem pro spolupráci v týmu a s tím spojenou obětavostí. O Vás nikdy nebylo možno říci, že hrajete jen z povinnosti, že vystačíte s rutinou /byť mistrnou/, protože elán a sílu si schováváte "pro lepší příležitosti". Dávala jste se vždycky celá a pokračovatelně znova. Dnes, uprostřed obecného uměleckého zjalovalení, opotřebení a výdělkaření, vzpomínka na poslední Vaše roky na jevišti se zdá neuvěřitelnou nadsázkou. A to ještě zjištaváme dlužní připomínku Vaší dlouholeté herecké práce před kamerou filmovou i televizní a před rozhlasovým mikrofonem, kde jste se zapojila do paměti většího počtu posluchačů a diváků, než kolik jich stačilo pojmut do domovského divadla za celých dvacet let v Divadle na Vinohradech, předtím pět let v Olomouci a v Brně a nakonec dva roky v Divadle za branou.

Nezůstáváme jen u Vaší "oficiální éry". V době, kdy většina herců se začala konformovat se státní mocí, Vy naopak jste po překrásné Matce Kuráži na oblastní scéně volila raději rozloučení s divadlem, než abyste zapřela názor, postoj, životní filozofii, k níž jste dospěla. V měsících, kdy i někdejší nejhlesitější oponenti režimu vzali zevděk čeleďinskou knížkou a své kritické výhrady k establishmentu šeptali si už jen po koutech klubovních kumbálů, Vlasta Chramostová, kamenným divadlům načáro zakázaná, stvořila nový stánek divadelní tvorby ve svém vlastním prežském domově. Pět let "bytového divadla" v nejvyšším poschodi domu v Čelekovského sadech číslo 10, kde Vlasta Chramostová mimo jiné ve světové premiéře uvedla první kapitoly vzpomínek Jaroslava Seiferta, originální úpravu Macbetha a Pavlíčkovu Zprávu o pohřívání v Čechách, bude patřit ke xvětnavý světlým stránkám historie českého divadla uprostřed neradostných sedmdesátých let našeho století. Jakousi zvláštní shodou okolností zrodilo se naše první "bytové divadlo" v místech prvopočátků a vůbec prvních krůčků českého divadelního kumštu v minulém století. Vlasta Chramostová, současným divákům zapovězená a zamčená, se tak doslovně stala pokračovatelkou průkopníků našeho divadla jako umění, které se uskutečňuje ne pro zisk, ale z vnitřní potřeby, ne pro ozdobu moci, ale pro dojetí a radost člověka v hledišti. V souladu s tím se její podpis objevil na listině signatářů Charta 77 mezi prvními.

Naše milá paní Vlasto, není v našich silách změnit k lepšímu životní úděl, který naplnil poslední půl druhé desítky let Vašeho

života. K naší velké lítosti a k nenapravitelné škodě české divadelní kultury nemůžeme Vám otevřít cestu na jeviště. Ale dovolíme si zároveň tvrdit, že za všechna představení, v nichž jste nesměla účinkovat, za všechny herecké role, které Vám byly neprávem upřeny, sám život Vás obsadil do velké charakterní role československého dramatu. A to, že jste našla k této úloze sílu a že jste v ní obstála, je nejen občanský, ale i umělecký čin: má totiž svou těžko dostupnou a drahou zaplacenou krásu. Děkujeme Vám za něj i za naději, jež se v něm skrývá. A přejeme Vám z celého srdce zdraví, životní harmonii a neubývající tvůrčí elán.

V Praze 17. listopadu 1986

Martin Palouš
mluvčí Charty 77

Anna Šabatová
mluvčí Charty 77

Jan Štern
mluvčí Charty 77

Charta 77/32/86

/Pozn. red.: Vzhledem k délce dokumentu zveřejňujeme v tomto čísle zhruba polovinu textu; druhá polovina bude zveřejněna příště./

V prostředí Charty 77 probíhá diskuse o stavu československého vysokého školství. Ve snaze učinit tuto diskusi obecnou záležitostí, vydáváme text, který se zabývá posláním univerzity jako samostatného a samosprávného střediska vzdělanosti a myšlení.

Martin Palouš
mluvčí Charty 77

Anna Šabatová
mluvčí Charty 77

Jen Štern
mluvčí Charty 77

V Praze 17. listopadu 1986

Na vědomí:

ministrovi školství ČSR
ministrovi školství SSR
rektorům československých univerzit

Gaudeamus igitur

Úvod

Rozvoj kultury a vzdělanosti a tudíž i schopnost společnosti řešit ozechavé problémy, které každá doba přináší, závisí do značné míry na školských institucích. Důležité místo náleží zde vysokým školám a v prvé řadě univerzitám. Jejich tradiční poslání bylo dvojí: jednat skýtat a ochraňovat prostor svobodného rozvoje kulturních a duchovních hodnot, které vtisknijí určitému lidskému společenství jeho jedinečnou, nezeměnitelnou tvář; jednak vychovávat budoucí generace vzdělaných lidí a poskytovat těmto lidem potřebnou kvalifikaci, aby byli schopni se přijatého kulturního dědictví sami ujmout, přidat k němu to nové, co jejich doba přinese, a posléze je zase předat těm, kteří přijdou po nich. Každá doba pochopitelně chápala toto dědictví - ať už co do jeho obsahu či do způsobu, jak je opatřovat - po svém. Pojetí vzdělanosti se v toku historie proměňovalo: od pojetí středověkého, postaveného na teologii, přes renesanci a osvícenství až do současnosti, kdy se jeho normou i převažujícím obsahem stává matematický založení věda. Přes tyto dějinné proměny však přetrvával respekt vzdělanosti jako takové. Uchovávalo se povědomí o tom, že nemá-li společnost duchovně chátrat a upadat, je zapotřebí poskytovat a zaručovat nositelům vzdělanosti takové podmínky, aby byli s to zhodit se svého úkolu co nejlépe - ku prospěchu nikoli především svému, ale všech, celého lidského společenství.

V minulosti patřily univerzity i v našich zemích k důležitým střediskům rozvoje kultury, vědy i společenského života v nejširším slova smyslu. Jakou roli však u nás hrají dnes? Domníváme se, že dnešní stav našeho vysokého školství vůbec a univerzit zvláště není dobrý.

Mají-li tato zařízení plnit svoje původní a pro společnost životně důležité poslání, je nezbytné, aby se podmínky, za kterých existují, i styl jejich činnosti radikálně proměnily.

Stručné ohlédnutí po "ideji" univerzity a jejích dějinách

Univerzity, zaujímající tradičně v systému evropského školství centrální postavení, vznikaly ve středověku jako uskutečnění určité specifiky evropské "ideje", jako výraz evropského postoje vůči vzdělání a kultuře. Přestože duchovní dimenze, které vedly k jejich vzniku, zůstaly námnoze skryty /podobně jako u gotických katedrál/, dá se z existence a dějin univerzity leccos o jejích "původní idejí" vyčíst a určitým způsobem ji rekonstruovat.

Univerzity se ustavují rozhodnutím panovníků a papežů jako autonomní, samostatné a samosprávné korporace, jako nezávislá společenství učitelů a žáků "pro studium věd". Aby mohly existovat, jsou vybaveny privilegií, která jim zajišťují sociální, právní a duchovní autonomii a chrání je proti lokální moci feudální, městské i duchovní. Samy si volí své rektory a děkany, mají práva zkušební a promoční, svou vlastní jurisdikci. Např. na Karlově univerzitě v Praze byl v počátečním období její existence rektor volen na dobu jednoho roku či dokonce pouze šesti měsíců /volby byly vždy na svátek sv. Jiří a sv. Havla/ na shromážděníz všech členů univerzitní korporace a mohl se jím stát kdokoli, každý doktor, mistr či student. Od rektora se očekávalo, že bude, jak to vyjádřil Stanislav ze Znojma při uvedení M. Křišťana z Prachatic na toto místo v roce 1412, "spravedlivý v soudě, přesný ve výkonu povinností a v míře schovívavý a snášenlivý" /iustus in iudicando, strennus in exequendo et pius in tollerando/. Jedině za takového vedení totiž mohla univerzita uchovat svůj nezávislý statut a věnovat se svému poslání. Důležité je, že ve svém původním rozvrhu univerzita není ani církevní ani státní institucí. Je sice svou existencí podmíněna církví a mocí panovníkovou, u nichž také hledá ochranu a podporu, ale svou vlastní povahou udržuje v sobě úsilí po nezávislosti.

K "původní ideji" univerzity náleží i to, že prvním motivem její existence není potřeba všeobecná nebo zvláštní výchovy / k nějakému povolání/, není tu ani pro státní nebo církevní potřeby, ale v její podstatě je touha vědět a poznávat, vedou ji učené vědecké zájmy. Žít bez vědy je totiž pro člověka, jak to vyjádřil Sieger z Brabantu, smrt a bídný hrob. A právě univerzita se stala místem, kde se měla láska k vědě, čirá potřeba vzdělanosti naplnovat.

Dějiny univerzit, třeba té pražské, pochopitelně nejsou jen idylickým příběhem postupného naplnování této lásky pod ochranou vládců duchovních i světských, ale jsou především dějinami jejich vzmachů a ústupů ze slávy, rozkvětu a rozkladu, kdy původní idea ustupuje a upadá v zapomnění. Fromitají se sem pochopitelně dějiny politické a sociální, odrážejí se zde změny duchovního klimatu, kulturní proměny, prostě vše, co každá doba přináší, co staví univerzitu vždy znovu do specifické "dobové" situace. Nicméně zde zůstává určitý nadčasový prvek, cosi jako jádro vlastního dějinného pohybu univerzit: vztah k "původní ideji" univerzity, dějinně proměnlivá schopnost člověka tuto ideu vnímat a uskutečňovat. Tam, kde se idea vzdaluje z lidského povědomí až k hranicím zapomnění, nastává krize univerzity. Taková situace však není pouze úpadkem univerzitního života, ale zároveň se v ní spolukladem otázka po této ideji; ve chvíli úpadku se totiž ukazuje stále nutnější daný stav posoudit, upadajícího ducha univerzity znova uchopit a univerzitu jakožto časnou instituci obnovit a zreformovat. Každá krize univerzity vždy znovu oživuje myšlenku její reformy.

Univerzitní reforma se stává aktuální např. na počátku 19. století, tehdejší absolutistická státní moc již dávno zapomněla, proč vlastně byly kdysi světskými panovníky univerzity základány, a byla náchylná považovat je za pouhý nástroj ve svých rukou, za instituce, které tu jsou pouze od toho, aby dělaly, co od nich stát vyžaduje. Rakouský císař František I. řekl v roce 1821 lučanským profesorům: "Nepotřebujeme učence, nýbrž hodné občany. Vzdělávejte takto mládež. Kdo bere plat ode mne, musí učit, čemu nakazuji. Kdo to nedovede nebo mi přijde s novými ideami, může jít, nebo ho dám odstranit." Proti takovéto "interpretaci" univerzitní ideje ovšem povstává a rychle sílí intelektuální opozice, neboť univerzita takto pochopená velice rychle chátrá. Mezi mysliteli, kteří se problémem univerzitní reformy tehdy zabývali, naleží významné místo Wilhelmu von Humboldtovi, z jehož pera pochází "organizační plán", jak vybudovat univerzitu nového typu. Stávající praxi kritizuje Humboldt zejména v těchto bodech.

Univerzity se postupně proměnily v jednostranné, odborně zaměřené školy, v pouhé přípravky k povolání - především ve státním aparátu. Cílem univerzitního studia se stalo osvojit si mnohé vědomosti z neteoretických oblastí života, nejrůznější partikulární, účelově pochopené poznatky a sloužit příslušné penzum zkoušek. Věčná examina přivádějí posluchače k zoufalství, vyvolávají nepřekonatelný odpor k vyučování, vzbuzují nechuť k vědomostem, které jsou do hlav nalévány; čusí žádostivost po vědění.

"Vysoké" učení, kde vědecké pravdy se studentům předkládají jako hotové, vyřešené a definitivně platné, ovšem není nic jiného než pokračování školy nižší. Univerzita se tak vzdaluje svému původnímu poslání: být rástem, kde se otevírají nové pohledy na skutečnost, kde se pěstuje učenost jako schopnost vidět nově a nové a transformovat toto vidění ve vědění člověka o sobě a o svém světě; přivádět k takovému vzdělání, které je obecné a univerzální; pěstovat takové vědecké poznání, které směruje k "celku" vědění a pravdy, které má stále na očích celkový smysl světa a člověka jako svůj cíl.

Základním vodítkem Humboldtem navržené univerzitní reformy, svorníkem, který má vázat celé univerzitní studium v jednotu a dodávat mu obecnosti a univerzálnost, se stává filozofie. Právě filozofie je podle jeho přesvědčení, oním pojítkem mezi teoretickým věděním jednotlivých věd a mravně zakotveným lidským jednáním, mezi jednotlivostmi a celkem lidského života, mezi člověkem a světem vůbec. Ona podněcuje v člověku nový životní pocit a nový názor na svět, totiž vědomí otevřenosti světa, člověka i budoucnosti. Včlenění této základní myšlenky do institucionalizované ideje univerzity vyjadřuje Humboldtův "organizační plán" slovy: "Je dále zvláštností vyšších vědeckých ústavů /tj. univerzit/, že pojednávají vědu jako ještě ne zcela vyřešený problém a tím stále se trvávají při bádání, zatímco škola se věnuje a učí jen hotovým a skončeným poznatkům." Odtud také velký duraz, který Humboldt klade na svobodu univerzity a její nezávislost na měšťanské společnosti, zaměstnávající se především "technickými" problémy své existence, zejména ekonomií, myslící především v termínech společenské nabídky a poptávky.

Není zde dost dobré možné sledovat složitý vývoj ideje univerzity a jejích praktických uskutečnění v různých zemích v průběhu posledních dvou století - ať již se děl v návaznosti na Humboldtův plán nebo v ostré opozici proti němu. Přinejménším však bije do očí, že význam univerzit postupem času nesmírně vzrostl.

Pokud jde o naši zemi, ne náhodou byla první československá republika označována za "republiku profesorů" a ne náhodou byla prvním větším represivním aktem fašistických okupantů likvidace vysokého školství a brutální perzekuce studentů a profesorů.

Konstatujme alespoň, že na univerzitách ČSR mezi roky 1918 a 1938 bylo zachováno nebo obnovenno mnohé z toho, co jsme zde již zmínovali v souvislosti s "původní idejí". Formálně byly univerzity nadány značnou autonomií vůči moci světské /a samozřejmě i vůči oslabené moci duchovní/: volbou funkcionářů počínaje a nedotknutelností akademické půdy konče. Ještě důležitější je zachovávání "původní ideje" univerzitní pokud jde o obsah vědeckého bádání a výuky: profesori si mohli víceméně svobodně volit obsah a časový rozsah svých přednáškových cyklů tak, aby odpovídaly jejich tvůrčímu a pedagogickému zaměření; studenství nebyli omezováni žádnými "směrnými čísly" a měli dalekosáhlou volnost volby předmásek podle svého odborného zájmu. Dokonce i novověký rozpor, zda univerzitní studium má být především přípravou na budoucí povolání, nebo naopak vrcholnou a od dřívějších účelů neodvislou formou vzdělávání, byl svým způsobem /i když zvláště sociálně ne příliš štěstným a vyžadujícím dálší revize/ řešen: existovaly dvě formy studia, jedna s "absolutorem" /státní zkouškou/, skýtajícím záuky pro další praktické uplatnění, druhá orientovaná jen na vědecký zájem a příslušné univerzitní tituly.

Naše současná situace

Současnou podobu a organizaci života na československých univerzitách kodifikuje Zákon o vysokých školách, vydaný 16. dubna 1980 /č.11/1980 Sb./. Ten považuje vysoké školy za nejvyšší stupeň československé vzdělávací soustavy. V žádném případě z něj nevyplývá, že mezi tímto stupněm a stupni nižšími byl spatřován nějaký hlubší rozdíl. Je z něj naopak patrné, že vysoké školy - a tedy i univerzity - nemají mít povahu nějakých "svobodných učení", ale pouhé součásti jednotného, státem rozvrženého a státními orgány řízeného školského systému. Při rozhodování prakticky o všech aspektech života vysokých škol - od jmenování vysokoškolských funkcionářů, přes finanční rozpočet, styk se zahraničními institucemi a udělování pedagogických hodností až po vydávání učebnic a schvalování učebních osnov a plánů výzkumu - mají podle tchoto zákona poslední slovo státní úřady, ministerstva školství apod. Tzv. akademické svobody, o které se vždy opíralo veškeré dění na vysokých školách a kterému dodávaly jeho osobitého ducha, přestaly být uznávány nejen de facto, ale i de iure.

Závislost na státních institucích a jejich aparátu vysoké školy stále více ochromuje a je podle našeho mínění hlavní brzdou jejich rozvoje. Způsobuje, že nejdůležitějším činistelem při rozhodování o náplni vysokého školství přestává být elementární potřeba lidského společenství pěstovat vědy a umění, rozvíjet kulturní dědictví a předávat je z generace na generaci, ale statní zájmy, ať už společensko-ekonomické či mocensko-ideologické.

a/ Tak zvaná směrná čísla

Studijní obory, které se ten který školní rok otevírají, i počet studentů, který může být na určitý obor přijat, tzv. směrná čísla, se stanovují na ministerstvech školství. Rozhodujícím parametrem se přitom stávají potřeby direktivně řízeného národního hospodářství, resp. spíše to, jak se tyto potřeby právě v té chvíli jeví kompetentním ministerským úředníkům. To má pochopitelně krajně nepříznivý vliv na ty obory, které se nemohou vykázat bezprostřední praktickou využitelností. Zejména mnohé obory humanitní se otevírají jen zřídkakdy a pro velice omezený počet studentů. Např. klasická filologie, disciplína, která měla v našich zemích v dřívějších dobách vnikající tradici, je dnes odseuzena k živoření, antická a středověká kultura má k "reálněsocialistické" ekonomii vztah věru vzdálený. / V rámci klasické filologie studuje dnes starou řečtinu na Karlově univerzitě v Praze všechny

sedm studentů v druhém ročníku. Vyskytuje se tam prý ještě další dva ve vyšších ročnících, jedním z nich je však Argentinec, studující zde v rámci mezinárodní výměny./ A ovšem také ten, kde se reálná společenská potřeba střetá s momentální ideologickou averzí, vítězí vždycky ta druhá: teologií /trvale/ počínaje a bstraktní teorií množin / před tím to bila psychoanalýzy a ještě před tím genetika či kybernetika/ konče.

b/ Přijímací řízení

Přes veškerá opatření, mající učinit výběrová kritéria objektivními - standardizované testy a strojové zpracování výsledků - se zde až příliš často prosazují zájmy, které s nepředpojatým výběrem nemají nic společného. Přičina tohoto stavu ovšem netkví pouze v osobách, které se na přijímacím řízení podílejí, ale v povaze tohoto řízení samotného. Rozhodujícím činitelem totiž není na prvním místě povolnost uchazeče k vědecké či jiné tvůrčí činnosti, jeho vztah ke zvolenému oboru a schopnost se v něm orientovat, prokazující, že jeho rozhodnutí ke studiu a volbě oboru jsou vážné a odstavně odpovědně promyšlené. Naopak očekují se zde věci z tohoto hlediska buď podružné či dokonce zcela nepatřičné. Bodují se známky ze střední školy a temtéž vypracované komplexní hodnocení, kladoucí nemalý důraz na "kádrový a politický profil" uchazeče. Koná se pohovor, mající ze cíl zjistit uchazečův společensko-politický rozhled, totiž zda vychází uchazeč z "vědeckého světového názoru" či jinými slovy zda je schopen zreproduktovat v současnosti oficiálně zastávané hodnocení problematiky světové a domácí a prokázat určitou sběhlost v užívání pouček a značně již zaprášených tezí, které se vydávají za marxisticko-leninskou filozofii. Uchazeč je tak vystaven korumpujícímu nátlaku: místo aby měl příležitost zformulovat, co si opravdu myslí, popřípadě obhajovat věcnost a konzistence svého pohledu a ukázat tak své vzdělání v právém smyslu slova, svou připravenost k vysokoškolskému studiu, je nuten, chce-li u komise uspět a získat co nejvyšší počet bodů, říkat to, co se od něho očekává, vykazovat svou zdatnost v nekritickém opakování toho, co o tom napsali či řekli jiní, v předstírání, že zastává právě takové názory, naké se v té chvíli hlásají z oficiálních míst. Za těchových okolností odborný text, omezující se často pouze na zjištění pasivních znalostí uchazeče, hraje v přijímacím řízení roli více či méně podřídnou. Celkově je evidentní, že výhodňování nejsou ti skutečně povolení, kdo mají opravdový zájem o zvolený obor i předpoklady k vědecké či umělecké činnosti, ale ti, které doprovádí nejlepší kádrově-politická pověst, kdo jsou nejvíce ochotni respektovat pravidla hry, kdo svůj kladný vztah ke společenskému a státnímu zřízení monou vykázat svým členstvím v KSC či SSM, popřípadě existencí různých strýčků či jiných příznivců a ochránců ve stranickém a státním aparátu.

/pokračování v č. 13/

XXXXXX

XXXXXX

XXXXXX

Sdělení č. 590 /další zpráva o výkonu trestu Jiřího Wolfa/

Ve sdělení č. 542 jsme uvedli informace o špatném zdravotním stavu signatáře Charty 77 Jiřího Wolfa, vězněného v NVÚ MS Valdice u Jičína. Nyní tyto údaje doplňujeme: Podle posledních zpráv odmítají dozorci umožnit Jiřímu Wolfovi vyšetření žaludku. Jiří Wolf přitom trpí žaludeční neurózou, má silné bolesti, často zvrací a má podezření, že má žaludeční vředy. Vztahy mezi Jiřím Wolfem a dozorcí jsou napjaté, takže podmínky jeho věznění se stávají nesnesitelnými. Ilustruje to údajný výrok tzv. vychovatele kpt. Štrobla, že Jiřího Wolfa zničí. Tentýž

V zahraničí se na činnosti VONS dále podílejí tito jeho členové:

Zina Freundová, 53 B Florence Rd., London N4, Velká Británie
tel. 00-44-1-2630013

dr. Martin Hybler, 4 rue André Messager, Limoges, Francie
tel. 00-33-55-333659

Ivan Medek, Nettergasse 12/1/25, 1170 Wien, Rakousko
tel. 0043-222-454113

Jiří Němec, Schönbrunnerstrasse 16/4 1050, Wien, Rakousko
tel. 0043-222-5750882

Jaroslav Suk, Norrdalsvägen 4248. 74100 Knivsta, Švédsko
tel. 00-46-18-788234

Styky VONS s Amnesty International /přidruženou organizací OSN/ a dalšími zahraničními institucemi zprostředkovává člen AI prof. dr. František Janouch, Bergtorsväg 62, 18363, Täby, Švédsko, tel. 00-46-87-564828.

VONS vítá jakoukoli spolupráci a pomoc, zejména při zjišťování jednotlivých případů i při podpoře postižených. Pro naši práci jsou nezbytné zejména tyto údaje:/pokud možno v úplnosti/:

- jméno a příjmení postiženého, datum narození, adresa, povolání /sociální postavení/
- údaje o event. předchozím trestním stíhání a event. jiných postižích
- údaje o rodině a jejím sociálním postavení /též počet a věk dětí/
- fotografie postiženého /podobenky rodinné - pokud možno negativ/
- údaje o zahájení tr. stíhání /kým a jak/
- usnesení, jímž byla nařízena domovní prohlídka a protokol o jejím výsledku, popřípadě fotokopie či přesný opis dokumentu
- podrobná oficiální verze skutkové podstaty, příp. skutečné důvody tr. stíhání a popis jednání, za něž je postižený de facto stíhaný
- v jakém stavu je tr. stíhání
- jméno obhájce a advokátní poradna

V průběhu trestního stíhání je třeba neprodleně informovat všech důležitých právních úkonech, jako je:

- případná změna obvinění, seznámení s výsledky vyšetřování, doručení obžaloby, nařízení hlavního líčení /přesný termín a místo/ a odvolacího řízení
- maximum údajů z obžaloby a rozsudku /rozsudků/
- výše trestu, za jaké trestné činy byl postižený odsouzen /včetně označení podle trestního zákona - paragraf a odstavec/
- kdo a kdy věc soudil /i jména soudců/

V případě vazby navíc:

- oficiální důvody vazby, od kdy trvá, zdravotní stav vězněného a jméno a adresa příbuzného, s nímž je vezněný ve styku, adresa věznice.

V případě výkonu trestu tytéž údaje jako u vazby a navíc:

- nápravně výchovná skupina, kdy byl trest nastoupen /jde-li o nástup trestu z "volné nohy"/
- podmínky ve výkonu trestu /izolace, pracovní zařazení, kázeňské tresty/

• adresa nápravně-výchovného ústavu včetně úseku, bloku apod., jméno náčelníka NVÚ, event. vychovatele, vězeninského lékaře apod.

Prosíme o poskytnutí opisu rozsudků, obžaloby, usnesení o zahájení trestního stíhání a jiných důležitých dokumentů, o jména vyšetřovatelů, prokurátorů apod., záznamy ze soudního jednání.

Obracejte se na členy VONS, nejlépe přímo s osobně.

V tomto souhrnném sdělení jsme se pro přehlednost omezili na výčet případů, které jsou aktuální. Rozdělili jsme je do tří skupin. V první jsou evidovány případy momentálně vězněných, v druhé těch, kteří jsou podrobeni ochrannému dohledu a ve třetí jsou zařazeny aktuální případy podmíněných odkladů trestů nebo jejich zbytků a ty případy, u nichž je vedeno trestní stíhání na svobodě.

/Pokud není uvedeno jinak, značí "trest" nepodmíněný trest odňtí svobody s výkonem v I. nápravně výchovné skupině. Není-li uveden jiný právní předpis, jsou uvedené paragrafy z trestního zákona. Zkratky: OS - okresní soud nebo obvodní soud, MS - městský soud, KS - krajský soud, NVÚ - nápravně výchovný ústav, NVS - nápravně výchovná skupina, SNV - sbor nápravné skupiny výchovy ministerstva spravedlnosti ČSR nebo SSR. V závorce jsou čísla sdělení VONS, týkající se daného přípedu./

I. VĚZNĚNÍ

1. Miloš Drda, nar. 8.2.1913, bytem K Ryšánce 7, Praha 4 /manželka Marie Drdová, tamtéž/, důchodce. 2.9.1986 vzat do vazby při policejním zákroku proti Jazzové sekci pražské pobočky Svazu hudebníků ČSR jako její pokladník a obviněn z tr. č. nedovoleného podnikání podle § 118/odst. 1,2, písm. a pro údajnou spoluúčast na vydávání publikací bez úředního povolení a za účelem zisku, ve skutečnosti zanezávislou kulturní aktivity. /467,508,555,559/ Ve věznici MS v Praze-Ruzyni.
2. Vlastimil Drda, nar. 30.4.1962, bytem Ke Krčské stráni 611, Praha 4 /manželka Jana Drdová, tamtéž/, zájemčinář JRD Kamencice nad Cirochou. 2.9.1986 vzat do vazby při policejním zákroku proti Jazzové sekci pražské pobočky Svazu hudebníků ČSR a obviněn podle § 118/odst.1,2, písm. a pro údajnou spoluúčast na vydávání publikací bez úředního povolení, ve skutečnosti za nezávislou kulturní aktivity. /Jako člen Jazzové sekce jí pronajal část svého domku k dlouhodobému užívání/ Ve věznici MS v Praze-Ruzyni. /467,508,555,559/
3. Jan Dus, nar. 18.7.1931, bytem Školní č. 1, Neratovice-Libiš /manželka tamtéž/, evangelický farář bez státního souhlasu, vědecký pracovník v oboru Starého zákona, signatář Charty 77. Uvězněn 20.5.1986 a obviněn podle § 112 /poškozování zájmů republiky v cizině/. 20.6.1986 rozšířeno obvinění o § 98/odst.1,2 a,b /podvracení rebubliky a dále v říjnu 1986 o § 174/l /křivé obvinění/. Prvních dvou trestních činů se měl dopustit údajným autorstvím a rozšířováním písemností, neboli tzv. podvratnými akcemi, které měl providět "ve spojení s představiteli nelegálních organizací Charta 77 a VONS a cizími činiteli", třetího pak tím, že v otevřeném dopise prezidentu republiky měl křivě obvinít pracovníky StB, že vyrobili falešný důkaz - vulgární dopis G. Husákoví, jehož autorství připsali Heřmanu Chromému /viz/. Ve věznici MS v Praze-Ruzyni. /514,515,527,565,581/
4. Stanislav Filo, nar. 1946, bytem v Banské Bystrici, psycholog pedagogicko-psychologické poradny tamtéž, otec dvou nezletilých dětí. V dubnu 1985 odsouzen OS v Banské Bystrici podle § 100 /pobuřování/ k 11 měsícům podmíněného trestu. Tento trest změněn KS v Banské Bystrici na 6 měsíců nepodmíněného trestu odňati

svobody v I. NVS. Měl údajně rozšírovat nepovolené knihy /Orwell: 1984, Milen Šimečka/. Byl již držen ve vazbě na počátku 70. let jako studentský funkcionář z roku 1968. Od června 1986 ve výkonu trestu v NVÚ Ilava. /570/

5. Ing. Petr Hauptmann, nár. 7.8.1946, bytem Klánovická 705/5, Praha 9, samostatný odborný referent na intendační základně Ústřední správy Federálního ministerstva zahraničního obchodu. Dne 14.10. 1982 emigroval do NSR, dne 7.12. téhož roku se z rodinných důvodů vrátil do ČSSR. Dne 12.9.1983 po opětovných výsleších uvězněn a dne 9.2.1984 odsouzen MS v Praze k 10 letům vězení v II. NVS ak zákazu činnosti ve státních orgánech na 5 let pro údajné tr. činy podle § 109/1 /opuštění republiky/ a podle § 105/2 /vyzvědačství/. Vyzvědačství se měl dopustit tím, že v době pobytu v NSR podal při výsleších informace o svém předchozím zaměstnání, jejichž obsah považoval za irelevantní. Uvězněn v NVÚ Minkovice. Ve společném dokumentu VONS s Chartou 77/5/86 se navrhuje, aby byl zahrnut do příští výměny vězňů Východ-Západ./391,455,492,505/
6. Josef Hejlek, nar. 10.8.1922, bytem trvale Javornice 21 okres Rychnov nad Kněžnou, přechodně Školní 158, Semtínský, okres Pardubice, stavební dělník v dílchodu. 27.2.1986 vzat do vazby a obviněn podle § 100/l, písm. a,c /pobuřování/ pro údajné verbální výroky proti zřízení republiky. 30.5.1986 odsouzen OS v Hradci Králové ke 33 měsícům vězení ve III. NVS a k následné ambulantní psychiatrické léčbě. 28.6.1986 snížil při odvolacím řízení KS v Hradci Králové na 2 roky ve M III. NVS. V minulosti čtyřikrát odsouzen za delikty, které měly politický kontext. Těžce nemocen. /539,540/
7. Dalibor Helštýn, nár. 12.4.1963, bytem Komenského 158, Frýdek-Místek, dělník, 29.4.1986 odsouzen s pěti spoluobžalovanými OS ve Frýdku-Místku podle § 100/l písm. a,c /pobuřování/ a § 136 /poškozování majetku v socialistickém vlastnictví/ k 20 měsícům vězení v I. NVS a 5 000 Kčs peněžitě pokuty za psaní nápisů v podchodu ve Frydku-Místku a na zed místní polikliniky. Pakliže byl KS v Ostravě 28.7.1986 rozsudek potvrzen, je ve výkonu trestu. /523/
8. Pavel Horák, nár. 8.4.1954, bytem Čepková 5, Teplice, otec jednoho dítěte. Uvězněn 23.1.1986 a obviněn z tr. č. podle § 100/l /pobuřování/. OS v Teplicích odsouzen na jaře 1986 ke 14 měsícům vězení v I. NVS. 30.5.1986 při odvolacím řízení u KS v Ústí nad Labem trest zvýšen na 18 měsíců. Odsouzen za leták, v němž oznamoval úplný program pohřbu nositele Nobelovy ceny Jaroslava Seiferta./504,545/
9. Ing. Čestmír Hunát, nár. 31.10.1950, bytem Nad Šárkou 104, Praha 6 /manželka Dana Hunátová, tamtéž/, referent investic Správy ubytovacích zařízení Obchodu Praha, otec dvou dětí. 2.9.1986 vzat do vazby při policejním zákroku proti Jazzové sekci pražské pobočky Svazu hudebníků ČSR jako člen jejího výboru a obviněn podle § 118/l,2 písm. a /nedovolené podnikání/ pro údajnou spoluúčast /s dalšími 6 obviněnými/ na vydávání publikecí bez úředního povolení, ve skutečnosti za nezávislou kulturní činnost. Ve věznici MS v Praze-Ruzyni. Trpí nevyléčitelnou srdeční chorobou, vyžadující stálou lékařskou kontrolu./555,559/
10. Heřman Chromý, nár. 29.9.1947, bytem sídliště Podolí 2762, Mělník /manželka Marcela Chromá, tamtéž/, úředník, otec tří dětí, signatář Charty 77. Uvězněn 9.4.1986 a nejprve obviněn podle § 100/l, písm. a,c /pobuřování/. Později obvinění překvalifikováno podle § 98/l /podvracení republiky/. 25.7.1986 odsouzen

zen KS v Praze ke 2 letům odnětí svobody v I. NVS. 9.10.1986 nejvyšším soudem ČSR rozsudek potvrzen. Údajným trestným činem mělo být šíření nezávislé literární tvorby / i vlastní / mezi spolupracovníky a verbální projevy na pracovišti, jakož i údajné autorství vulgárního dopisu prezidentu republiky G. Husákově, jež H. Chramy vyloučil, a který evangelický farář J. Dus, u něhož byl nařezen, označil za padělek. /514,515,534,538,546,550,572,574/ Vězněn v NVÚ Plzeň-Bory, úsek 3/1.

11. Bystrík C. Janík, nar. 5.1.1952, přechodně bytem Jiráskova 629, Roztoky u Prahy, trvale Liptovská Teplička 69, okres Poprad, vedoucí skladu, katolický kněz bez státního souhlasu, člen Františkánského rádu. 4.2.1986 odsouzen OS v Popradě podle § 250/la, 2b /podvod/ k 28 měsícům v I. NVS. Odvolací soud /KS v Košicích/ 29.5.1986 rozsudek potvrdil. Bystrík C. Janík je od 15.10.1985 stíhán také podle § 178 /maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi/ pro svou činnost ve františkánském rádu, což je také pravým důvodem zástupného odsouzení za údajný kriminální čin. /497,512/
12. Ján Juhaščík ml. /viz sdělení 492/II - 5/
13. Ján Juhaščík st. /viz sdělení 492/I - 6/
14. Walter Kanis, nar. 1940, signatář Charty 77, německé národnosti, vězněn nepřetržitě od 13.6.1977. Odsouzen původně na 7 let pro údajné rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví /§ 132/. Dále odsouzen dvakrát vždy na dva roky za pokus o poškozování zájmů republiky v cizině /§ 7/1 l § 112/, neboť se pokoušel propašovat z vězení do ciziny zprávu o své situaci. Je vážně nemocen a i nadále ve věznici extrémně šiknován i při svém vážném zdravotním stavu. Trest odpykává ve III. NVS ve Valdicích. Ve společném dokumentu VONS a Charty 77 /Ch 77-5-86/ se navrhuje, aby byl zahrnut do příští výměny věznů mezi Východem a Západem. /218,242,455,492,505,543/
15. Ivo Kantoš, nar. 5.10.1963, bytem K hájku 2957, Frýdek-Místek, dělník, 28.4.1986 odsouzen OS ve Frýdku-Místku s pěti spoluobžalovanými podle § 202/1 /výtržnictví/ a § 136 /poškozování majetku v socialistickém vlastnictví/ k 1 roku vězení a k peněžitému pokutě 5 000 Kčs za psaní nápisů údajného protisocialistického obsahu v podchodu a na zed místní polikliniky. v letech 1983-1984. Pokud KS v Ostravě 28.7.1986 rozsudek potvrdil, je ve výkonu trestu. /523/
16. Igor Kohut, nar. 26.2.1965, bytem E. Krásnohorské 2095, Frýdek - Místek, dělník, tč. ve vojenské službě. 28.4.1986 odsouzen OS ve Frýdku-Místku s pěti spoluobžalovanými podle § 202/1 /výtržnictví/ k šesti měsícům vězení a 3 000 Kčs peněžitého trestu za psaní nápisů údajného protisocialistického obsahu v podchodu a na zde místní poliklinice v letech 1983-1984. Pokud KS v Ostravě 28.7.1986 rozsudek potvrdil, může být buď ve výkonu trestu, nebo bude muset trest nastoupit ihned po návratu ze základní vojenské služby./523/
17. Stanislav Kolář - viz sdělení č. 492/I - 8
18. Vlastimil Kouřil, nar. 10.11.1944, bytem Čkalovova 5, Praha 6 /manželka Jarmila Kouřilová, tamtéž/, projektant v Metroprojektu, otec dvou dětí. 2.9.1986 vzat do vazby při policejním základu proti Jazzové sekci pražské pobočky Sazu hudebníků ČSR jako člen jejího výboru a obviněn podle § 118/1,2 a /nedovolené podnikání/ pro údajnou ~~xxx~~ spoluúčast / s dalšími šesti spoluobviněnými/ na vydávání publikací bez úředního povolení, ve sloučenosti za nezávislou kulturní aktivitu. Ve věznici MS v Praze-Ruzyni. /555,559/

19. Bohumil Koždoň, nar. 2.9.1963, bytem Husova 5, Havířov, dělník, tč. vojín základní služby. 2.12.1985 odsouzen OS ve Frýdku-Místku podle § 202/l /výtržnictví/, § 164 /podněcování/, § 7/l k §153/l /příprava k útoku na státní orgán a orgán společenské organizace/ a § 165/l /schvalování trestného činu/ k úhrnnému trestu 1 roku vězení. Údajným deliktem měla být jeho účast na nejprve povoleném a potom zakázaném koncertu rockové hudby v Šenově u Ostravy, jehož byl organizátorem. Výsledek odvolacího řízení VONS nezná, pokud však byl trest potvrzen, nebo jak žádal ve svém odvolání prokurátor, dokonce zvýšen, B. Koždon je buď ve výkonu trestu, nebo bude muset trest nastoupit bezprostředně po návratu ze zákl. vojenské služby. /509/
20. Tomáš Kralíček, nar. 4.1.1955, bytem Dejvická 31, Praha 6 /manželka Rosalína Křivánková, bytem tamtéž/, spojenecký mechanik OS telekomunikací Praha - Sever, otec čtyř dětí. 2.9.1986 všat do vazby při policejním zákroku proti československé sekci pražské pobočky Slezského svazu hudebníků ČSR jako člen jejího výboru a obviněn podle § 118/l,2 a /nedovolené podnikání/ pro údajnou smlouvu účast /s dalšími šesti obviněnými/ na vydávání publikací bez úředního povolení, ve skutečnosti za nezákonné kulturní aktivity. Ve vězení MS v Praze-Ruzyni. Trpí jeterní nemocí, manželka na neplacené mateřské dovolené, rodina existenčně zcela nezajištěná. /555,559/
21. ing Pavel Křivka, nar. 12.6.1960, bytem Češkova 1488, Pardubice, vědec /pracovník Okresního muzea v Jičíně. Uvážněn 29.4.1985 a KS v Hradci Králové dne 21.11.1985 odsouzen ke 3 letům vězení podle § 98/l /podvrácení republiky/. Rozsudek potvrzen nejvyšším soudem ČSR 14.2.1986. Odsouzen za korespondenci s přítelem v zahraničí, kritiku ekologické situace a parodii na Vánoční mše J.J. Ryby s aktuálním obsahem. Je vězněn v I. NVS v Plzni-Borech /475,484,489,492 a 503/
22. Petr Kubíček, nar. 24.6.1964, bytem Hornická 30, Havířov-Suchá, písmomaliř, tč. vojín základní služby. 2.12.1985 odsouzen OS ve Frýdku-Místku podle § 202/l /výtržnictví/, § 153/l /útok na státní orgán a orgán společenské organizace/ a § 164 /podněcování/ k odňtí svobody na osm měsíců. Údajným deliktem měla být jeho účast na nejprve povoleném a potom zakázaném koncertu rockové hudby v Šenově u Ostravy. 1.12.1984. Výsledek odvolacího řízení VONS nezná, nelze však vyloučit, že pokud byl trest potvrzen nebo zvýšen, jak žádal v odvolání prokurátor, je P. Kubíček buď ve výkonu trestu nebo ho nastoupí bezprostředně po návratu ze základní vojenské služby. /509/
23. Lubomír Kubis, nar. 14.3.1966, bytem Sušilova 5, Ostrava-Mariánské Hory, dělník. 2.12.1985 odsouzen OS ve Frýdku-Místku podle §202/l /výtržnictví/ a § 153/l /útok na státní orgán a orgán společenské organizace/ k 7 měsícům odňtí svobody. Údajným deliktem měla být jeho účast na událostech okolo nejprve povoleného a potom zakázaného rockového koncertu v Šenově u Ostravy 1.12.1984. Výsledek odvolacího řízení VONS nezná, nelze však vyloučit, že L. Kubis je ještě ve výkonu trestu, pokud byl trest potvrzen nebo dokonce zvýšen, ještě to žádal prokurátor.
24. Roman Matula, nar. 2.4.1961, bytem Gottwaldovo nám. 37, Kojetín, dělník, 2.12.1985 odsouzen OS ve Frýdku-Místku podle § 202/l /výtržnictví/, § 153/l /útok na státní orgán a orgán společenské organizace/ a § 10/l b l § 156 a /podněcování a návod k trestnému činu ztěžování provozoci výkonu veřejného činitele/ k 10 měsícům vězení. Údajným deliktem měla být jeho účast na událostech okolo nejprve povoleného a potom zakázaného rockového koncertu v Šenově u Ostravy 1.12.1984. Výsledek odvolacího řízení VONS nezná, je však pravděpodobné, že R. Matula je ještě

- ve výkonu trestu, zvláště pokud byl, jak to žádal prokurátor, jeho trest zvýšen. /509/
25. Michal Mrkvý, nar. 19.6.1964, bytem Karla Vaníčka 42, Olomouc, elektromechanik, otec jednoho dítěte. 24.7.1986 uvězněn a obviněn podle § 100 odst. 1 a,c a odst. 3 a /pobuřování/. 29.10.1986 ho však OS v Olomouci neshledal vinným ve smyslu obžaloby, nýbrž pouze podle § 178 /maření státního dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi/ a odsoudil ho ke 13 měsícům odnětí svobody podmíněné na 3 roky za rozmnožování náboženské literatury, její rozšířování a shromažďování a držení rozmnožovacího zařízení. Z vazby nicméně nebyl propuštěn, neboť prokurátor se nejen odvolal proti rozsudku, ale podal i stížnost proti usnesení o propuštění z vazby. /551,559,584/
26. Milan Oboda, nar. 12.11.1961, bytem Lidových milicí 75, Frýdek-Místek, Řidič. 28.4.1986 odsouzen s pěti spoluobviněnými OS ve Frýdku-Místku podle § 202/l /výtržnictví/ a § 136 /poškozování majetku v socialistickém vlastnictví/ k 18 měsícům vězení v I. NVS a 5 000 Kčs peněžité pokuty za psani tzv. Protisociálních nápisů v podchodu ve Frýdku-Místku, na zdi místní polikliniky. Pokud byl KS v Ostravě 28.7.1986 rozsudek potvrzen, je ve výkonu trestu. /523/
27. Josef Römer, nar. 7.10.1955, dělník; adresa matky: Ema Anderiová, nám. Pionýrů 3470, Gottwaldov. Odsouzen za údajné vyzvědačství /§ 105/l/ v roce 1978 na 11 let. Vězněn v NVÚ Valdice. Zahrnut do seznamu navrhovaných čs. vězňů při příští výměně Východ-Západ, sdělení VONS č. 505, dokument Charty 77 5/86. VONS původně tento případ nedokumentoval.
28. Josef Skalník, nar. 23.3.1948, bytem U letenského sedu 10, Praha 7, manželka Jana Skalníková, tamtéž, výtvarník, otec tří dětí. 2.9.1986 vzat do vazby při policejním zákroku proti Jazzové sekci pražské pobočky Svazu hudebníků ČSR jako člen jejího výboru a obviněn podle § 118/l,2 a /nedovolené podnikání/ pro údajnou spoluúčast /s dalšími šesti spoluobviněnými/ za vydávání publikací bez úředního povolení, ve skutečnosti za nezávislou kulturní aktivitu. Ve věznici MS v Praze-Ruzyni. Je ve špatném zdravotním stavu, trpí chronickým onemocněním očí a dolních končetin. /555,559/
29. Soběnoš, viz sdělení 492/I -15.
30. Karel Srp, nar. 18.1.1938, bytem Vostrovská 42, Praha 6 /tamtéž i jeho manželka Marie Srlová/, pomocný dělník JRD Komence nad Cirochou. Jako předseda výboru Jazzové sekce pražské pobočky Svazu hudebníků ČSR byl nejprve stíhán od 6.12.1985 na svobodě podle § 127 /porušování pověřnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky/. 2.9.1986 vzat do vazby při policejním zákroku proti Jazzové sekci a obviněn podle § 118/l,2 a /nedovolené podnikání/ pro údajnou spoluúčast /s dalšími 6 spoluobviněnými/ na vydávání publikací bez úředního povolení, ve skutečnosti za nezávislou kulturní aktivitu. Ve věznici MS v Praze-Ruzyni. /555,559/
31. Ladislav Ševec, nar. 5.7.1959, dělník z Brna. V roce 1978 odsouzen k 9 letům odnětí svobody podle § 180 a/l /pokus ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku/ zcela neúměrně fiktické skutkové podstatě. Za konflikt ve vězení ve II. NVS /NVÚ Minkovice/ odsouzen v roce 1983 k dalšímu trestu 9 měsíců. V Minkovicích má i nadále špatné podmínky./124,125,562/
32. Pavel Škoda, nar. asi 1960, bytem Květná 12, Praha 2, býv. asistent Vysoké školy zemědělské v Praze. Od 29.4.1985 trestně stíhán na svobodě spolu s ing. Pavlem Křivkou /viz/ podle § 100/l /pobuřování a 21.11.1985 odsouzen k 20 měsícům odnětí svobody v I. NVS pro korespondenci s přítelem v zahraničí,

- kritiku ekologické situace a aktuální parodii na Českou n i
vánoční J.J. Ryby. /475,484,489,492,503/
33. Jaroslav Švestka, nar. 20.4.1942, trvale bytem Boženy Němcové
739, Protivín, přechodně železničářská 2, České Budějovice.
Vzat do vazby 17.9.1984 a obviněn podle § 112 /poškozování
zájmů republiky v cizině/. Ve vazbě držen do 17.11.1984. Pozdě-
ji bylo jeho ~~zakázání~~ obvinění překvalifikováno a byl stíhan
na svobodě podle § 98/1 /podvracení republiky/. 28.4.1986 ho
KS v Českých Budějovicích odsoudil na dva roky odňtí svobody
s následným ochranným dohledem a téhož dne ho vzal opět do vaz-
by, z níž byl propuštěn 5.6.1986. Při odvolacím řízení mu byl
nejvyšším soudem ČSR 28.8.1986 trest snížen na jeden rok v I.
NVS, aniž by byl nařízen následný dohled. Od 6.10.1986 ve vý-
konu trestu v NVÚ Plzeň-Bory, úsek 2/3. Odsouzen fakticky za-
to, že se pokusil odeslat příteli do zahraničí část literární-
ho deníku, který si vedl v roce 1984 a nazval ho "Orwellův
rok". Měl být vězněn do 27.6.1987. /401,518,535,566,580/
34. Eduard Vacek, nar. 20.4.1947, elektromechanik, manželka Helena
Vávrová bydlí 25.února č. 1534/14, Teplice II. Vzat do vazby
22.1.1986 a obviněn podle § 202/1 /výtržnictví/. Po ukončení
vyšetřování 14.3.1986 propuštěn. Dle stíhan na svobodě. 3.6.
1986 odsouzen OS v Teplicích k 1 roku odňtí svobody. Jako
výtržnictví byla označena jeho vlastní literární produkce a
údajné rozšiřování undergroundových časopisů Vokno a PAKO. Od
29.9.1986 ve výkonu trestu v NVÚ v Pardubicích, propuštěn by
měl být 9.8.1987. Otec dvou dětí. /501,510,529,532,556,569/
35. Ján Vecan, ~~xxx~~ viz sdělení č. 492/I - 17
36. Jiří Wolf, nar. 5.1.1952, bez trvalého bydliště, dělník, sig-
nátor Charty 77. Od 16.2.1978 vězněn a tehdy odsouzen ke třem
letům odňtí svobody podle § 98/1 /podvracení republiky/. Ve
vězení byl přeřazen do II. a nakonec do III. NVS, trest mu
byl prodloužen o dalších 6 měsíců podle § 174/1 /křivé obvi-
nění, jež mělo spočívat v tom, že uvedl, jak s ním bylo při
vyšetřování zecházeno/. Od 17.5.1983 znovu vězněn podle § 98/
1,2 a /podvracení republiky/, jehož se měl dopustit tím, že
poskytl rakouskému velvyslanectví zprávu o poměrech v NVÚ
Minkovice na základě vlastních zkušeností. 21.12.1983 odsouzen
MS v Praze k 6 rokům odňtí svobody do III. NVS. Vězněn v NVÚ
Valdice. Je ve špatném zdravotním stavu a je šikanován, nejno-
vější má být podán vězeňskou správou návrh na jeho umístění v
zostřené izolaci. Byl ve společném dokumentu VONS a Charty 77
/Ch77/5/86/ navržen pro příští výměnu věznů mezi Východem a
Západem. /43,50,63,69,71,80,123,176,195,219,293,339,343,349,
351,356,455,492,505,542,590/
37. Jiří Wonka, nar. 8.4.1950, bytem Nové Město nad Metují, okres
Náchod, vedoucí skladu. 26.5.1986 uvězněn /spolu se svým bret-
rem Pavlem/ a obviněn podle § 100/1 a /pobuřování/. Údajné
trestné činnosti se měl dopustit výroky v dopisech státním
organům. Otec malého dítěte. Ve věznici MS v Hradci Králové.
/536,544,585/
38. Pavel Wonka, nar. 23.1.1953, bytem Frážská 384, Vrchlabí, okr.
Trutnov, automechanik. 26.5.1986 uvězněn /spolu se svým bret-
rem Jiřím/ a dvojně podle § 100/1 a /pobuřování/ a podle
§ 155/1 a /útok na veřejného činitele/. Jeho údajná trestná
činnost měla spočívat v rozšiřování vlastního volebního prog-
ramu pro volby do Federálního shromáždění v květnu 1986, v nichž
se chtěl Pavel Wonka představit jako nezávislý kandidát. Dále
je viněn z konfliktu s soudcem, který přišel do jeho bytu za-
bavit část majetku. První z obvinění 9.10.1986 překvalifikovo-
váno na § 98/1 /podvracení republiky/. Ve věznici MS v Hradci

Králové. Matka bratří Wonků při Gerta Wonková bydlí U nemocnice 869, Vrchlabí I, okres Trutnov. /536, 544, 585/

III. O C H R A N N Y D O H L E D

1. Petr Cibulka, nar. 27.10.1953, bytem Vrázova 53, Brno, dělník, signatář Charty 77 a od r. 1985 člen VONS. Člen Jazzové sekce. V letech 1978-1980 dva roky vězněn pro údajné pobuřování /vydávání samizdatové literatury a šíření nekonformní hudby/ ve vězení odsouzen na další rok pro údajné marnění úředního výkonu /hlášovkou/. Dne 28.3.1985 vzat do vazby a obviněn podle § 198 b /hámoberí národa, rasy a přesvědčení/, jehož se měl dopustit výroky v restauraci. Z vazby propuštěn 28.6.1985, avšak 29.9.1985 odsouzen OS v Praze 2 k 7 měsícům vězení v II. NVS. Při odvolacím řízení 15.1.1986 u MS v Praze byla růvodní výměna trestu ponechána, avšak trest byl rozšířen o zákaz pobytu v Praze a tříletý ochranný dohled po vykonání trestu. Trest vykonal od 20.3. do 18.7.1986. 11.9.1986 znovu uvězněn a obviněn z přečinu podle § 7 c zákona o přečinech /porušování podmínek ochranného dohledu/. 7.10.1986 odsouzen MS v Brně ke dvěma měsícům ve II. NVS. 11.11.1986 propuštěn a nyní je nad ním vykonáván ochranný dohled. /349, 434, 442, 443, 455, 460, 462, 472, 493, 500, 511, 563, 573/
2. Jiří Gruntorád - viz sdělení 492/II - 1.
3. Ivan Martin Jirous - viz sdělení 492/II - 2.
4. Ivanislev Lis - viz sdělení 492/II - 3.

Od 15.1.1986 nebyl žádný další ochranný dohled v případech, jež VONS dokumentoval, uložen.

III. V T R E S T N Í M R Í Z E N Í N A S V O B O D

1. Marek Adamík, nar. 27.4.1952, bytem Šírava 21, Přerov, dělník. Otec pěti dětí. 11.11.1985 obviněn podle § 178 /marnění státního dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi/. Toto obvinění 30.7.1986 překvalifikováno na § 7/1 i § 98/1.2 b /pedvražení republiky/. 6.11.1986 ho KS v Ostravě na základě tohoto obvinění, aniž však použil kvalifikace podle odstavce 2 b § 92, odsoudil ke dvěma rokům v I. NVS za rozšiřování náboženské literatury a držení rozmnožovacího zařízení v rámci akce proti katolickému samizdatu na Moravě. F. Adamík se odvolal, rozsudek tedy nenabyl právní moci. /491, 552, 575, 576, 578, 589/
2. Václav Battěk - viz sdělení 492/III - 2.
3. Jan Bláha, nar. 27.5.1963, bytem Nerudova 6, Havířov, dělník, nyní na místní dovolené. Obviněna podle § 202/1 /výtržnictví/ a podle § 153/1 /útok na státní orgán a orgán společenské organizace/ s dalšími osmi spoluobviněnými pro události okolo nejprve povoleného a potom zakázaného rockového koncertu v Šenově u Ostravy. 1.12.1984 a 2.12.1985 odsouzena OS ve Frydku-Místku k osmi měsícům podmíněně na dva roky. /509/
4. Václav Borovský - viz sdělení 492/III - 4.
5. Bára Bunka, nar. 1933, bytem Svatopluka Čecha 826, Kojetín, okres Přerov, invalidní důchodce. 11.11.1985 obviněn podle § 178 /marnění dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi/ a 11.3.1986 odsouzen OS v Přerově k 7 měsícům podmíněně s 18 měsíční lhůtou za to, že rozepisoval signatáři Charty 77 Augustinu Nevrátilovi /viz/ jeho texty na psacím stroji. /557/
6. Ing Pavel Dudr, nar. 2.12.1949, bytem Obeciny 3901, Gottwaldov, konstruktér. 11.11.1985 vzat do vazby a obviněn podle § 100/1.3 a /pobuřování/. 21.4. 1986 propuštěn a dále i se spoluobviněným Jeronímem Němcem stíhán na svobodě pro údajné rozšiřování

- ní samizdatové literatury, zejména náboženské./486,490,519,548,577/
7. Ing. Václav Dvořák, nar. 6. 1937, trvale bytem Sokolovská 150, Praha 8, přechodně Vratišov 16, okres Písek, pracovník generálního ředitelství Oseva Praha. 11.4.1985 vzat do vazby a obviněn podle § 178 /maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi/ pro rozšiřování náboženské literatury. 15.5. 1985 z vazby propuštěn a trestně stíhan na svobodě. 28.5.1986 byl OS pro Prahu 4 zproštěn viny, rozsudek však nenabyl právní moci, neboť prokurátorka se odvolala a odvolací řízení dosud neproběhlo./436,438,446,449,455,522,524,530/
8. RNDr Vladimír Fučík CSc., nar. 13.7.1934, bytem Schnirchova 33, Praha 7, vědecký pracovník Ústavu molekulární genetiky ČSAV. 11.4.1985 vzat do vazby a obviněn podle § 178 /maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi/ pro rozšiřování náboženské literatury. 22.5.1985 z vazby propuštěn a trestně stíhan na svobodě. 28.5.1986 byl OS pro Prahu 4 odsouzen k 8 měsícům podmíněně na dva roky. /436,438,446,449,455, 522,524,530/
9. Lubomír Gono, nar. 25.8.1964, bytem ul. kpt. Jasička č. 35/723, Neštětice-Suchá, stavební dělník. Obviněn podle § 202/l /výtržnictví/ a podle § 153 odst. 1 /útok na státní orgán a orgán společenské organizace/ pro údajnou účast na událostech kolem nejprve povoleného a potom zakázaného rockového koncertu v Šenově u Ostrovů 1.12.1984. 2.12.1985 OS ve Frýdku-Místku zproštěn viny, prokurátor se však odvolal. VONS není známo, zda už proběhlo odvolací řízení a s jakým výsledkem./509/
10. Radim Hložénka, nar. 4.1.1923, bytem Petřvald 135, okr. Nový Jičín, katolický kněz bez státního souhlasu, duchodce. 11.4. 1985 obviněn podle § 178 /maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi/ pro rozšiřování náboženské literatury s delšími pěti spoluobviněnými. 28.5.1985 stál spolu s nimi před OS pro Prahu 4, jeho případ však byl vynášen a hlavní líčení proti němu odročeno na neurčito. Je těžce nemocen. Už v minulosti byl z téhož důvodu vězněn./436,438,446,449,455, 522,524,530/
11. Mišael Polcěk, nar. 29.10.1956, bytem U trati 16, Praha 10, technik počníku Textil Středočeský kraj. 11.4.1985 obviněn podle § 178 /maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi/ pro rozšiřování náboženské literatury. 28.5.1986 byl OS pro Prahu 4 zproštěn viny, rozsudek však nenabyl právní moci, neboť prokurátorka se odvolala a odvolací řízení dosud neproběhlo./436,438,446,449,455,522,524,530/
12. Michal Hreško, nar. 13.2.1930, bytem Mnišek nad Hnilcom č. 311, okres Spišská Nová Ves, pastor evangelické církve augšpurského vyznání tamtéž. 24.10.1985 obviněn podle § 178 /maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými organizacemi společnostmi/. Podle nověřených zpráv po jistou dobu držen ve vazbě, pak propuštěn a stíhan na svobodě za údajnou pastorační aktivitu mimo povolený rozsah /biblické hodiny na rekreační chatě Jána Vecana - viz/. Byl mu také okamžitě odňat státní souhlas pro výkon duchovenské činnosti./517/
13. Jiřoslav Janeček - viz sdělení č. 492/III - 14.
14. Štefan Ježovský, nar. 7.12.1924, bytem Obrancov mieru 246, Spišský Štvrtok, okr. Spišská Nová Ves, duchodce, katolický kněz bez státního souhlasu. V minulosti dvakrát v úhrnu 4 roky nespravedlivě vězněn /odecuzen v r. 1975 a 1982/. 12.3.1986 obviněn podle § 178 /maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi/ pro údajné nedovolené konání liturgických úkonů. /291,528/

15. Věra Jirousová, nár. 25.2.1944, bytem Kostelní Vydrí 12, okr. Jindřichův Hradec, v domácnosti. 24.10.1986 obviněna podle § 7/1 k § 198 b /přípěra k tr. činu hanobení národa, rasy a přesvědčení/, poté co u ní byly při domovní prohlídce 19.8. 1986 nalezeny různé samizdatové písemnosti v jednom exempláři. /587/
16. Tomáš Konc, viz sdělení č. 492/III - 17.
17. Ing. Marie Kotrisová, nár. 20.8.1953, bytem Čsl. armády 59, Bratislava, výzkumná pracovnice. Po domovní prohlídce z 5.11. 1985 k dne 1.4.1986 obviněna podle § 112 /poškozování zájmů republiky v cizině/ a § 100/1 a /pobuřování/. 10.6. 1986 odsouzena OS v Bratislavě k 10 měsícům odnětí svobody nepodmíněně za překlad knihy Atentát /o atentátu na Jana Pavla II./, který pořídila v rámci svých katolických aktivit. 29.9.1986 MŠ v Bratislavě rozsudek změnil na podmíněný, s odkladem na 2 roky. Je matkou malého dítěte. /525,553,582/
18. Zdeněk Kotrlý - viz sdělení 492/III - 18.
19. Ing. Petr Kozánek - viz sdělení č. 492/III - 19.
20. Květoslava Kuželová, nár. 14.3.1923, bytem Magistrů 7, Praha 4, duchodkyně. 11.4.1985 obviněna podle § L78 /maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi/ pro rozšířování náboženské literatury. 28.5.1986 byla OS pro Prahu 4 odsouzena k 8 měsícům podmíněně na 2 roky. Proti rozsudku se odvolala, odvolací řízení však dosud neproběhlo, nenabyl tedy právní moci. /436,438,446,449,455,522,524,530/
21. Zdeněk Lacina, n.m. 15.5.1960, bytem Leninova 26, Havířov, elektromontér. Obviněn podle § 202/1 /výtržnictví/ a § 153/1 /útok na státní orgán a orgán společenské organizace/ pro účast na událostech kolem nejprve povoleného a potom zakázaného rockového koncertu v Šenově u Ostravy. 2.12.1985 odsouzen OS ve Fryštáku-Místku k 8 měsícům podmíněně na Dva roky, prokurátor se však odvolal. VONS není známo, zda už proběhlo odvolací řízení a s jakým výsledkem.
22. Vlastimil Marek, nár. 23.8.1946, bytem Slovenská 17, Praha 2, aktivista jezové sefce, úředník. Vzat do vazby 5.8.1986 a obviněn podle § 112 /poškozování zájmů republiky v cizině/. 3.10.1986 z vazby propuštěn, nadále je trestně stíhán na svobodě. Předmětem trestního stíhání je jeho kulturní aktivity v oblasti propagace jógy a zenu a neoficiální mírové aktivity. /555,559,564,571/
23. Augustin Navrátil, nár. 20.12.1928, bytem Lutopacký 14, poště Klobice, okr. Kroměříž, otec 9 dětí. 11.11.1985 vzat do vazby v souvislosti s akcí proti katolickému samizdatu na Moravě a obviněn podle § 100/3 a /pobuřování/pro vyuhotovení cyklostylové písemnosti "Otevřený dopis č. 2", upozornující na nejasné okolnosti smrti řeckokatolického kněze Přemysla Coufala. V prosinci 1985 byl převezen na uzavřené psychiatrické oddělení léčebny v Praze-Bohnicích a v průběhu vazby podroběn dle nucobému vyšetření. Dne 18.3.1986 byl na základě znaleckého posudu psychiatrů propuštěn z vazby, avšak současně byl internován v psychiatrické léčebně v Kroměříži. Teprvé 21.4. 1986 mu byla OS v Kroměříži nařízena tzv. ochranná léčba, které byl podroběn tentéž. Po mnoha stížnostech A. Navrátila, jenž tento postup považuje právem za sankci za svou občanskou a náboženskou aktivitu, rozhodl KS v Brně dne 8.10.1986 o změně jeho ústavního léčení na ambulantní. A. Navrátil byl propuštěn z léčebny až 21.10.1986. /486,490,491,492,498,513,558, 567,586/

24. ing. Mária Nechalová, nar. 23.2.1948, bytem nábřežie ČSLA, Prievidza, přechodně bytem Novomeského 3, Žilina, vývojová pracovnice VÚTV. 18.11.1985 byla u ní vykonána domovní prohlídka v souvislosti s obviněním podle § 146 /ohrožení devizového hospodářství/, pro který byla mezitím nepravomocně odsouzena. Při prohlídce byla zábavena samizdatová literatura, náboženská magnetofonové nahrávky, takže 28.7.1986 obviněna i podle § 7/1 k § 100/la,2 /příprava k pobuřování/. OS v Žilině 15.10. 1986 odsouzena k souhrnnému trestu 14 měsíců podmíněně na 2 roky. /561, 563, 583/
25. Jeromír Němec, nar. 16.1.1935, bytem Družstevní 4565, Jižní svahy, Gottwaldov, technik, signatář Cherty 77. 11.11.1985 vzat do vazby a obviněn podle § 100/1,3 a /pobuřování/, 21.4. 1986 propuštěn a i se spoluobviněným ing. Pavlem Dudrem dále stíhan na svobodě pro údajné rozšiřování samizdatové literatury, zejména náboženské./446, 490, 491, 519, 548, 577/
26. Matej Németh, viz sdělení č. 492/III - 21 a č. sd. /402, 452, 455, 485, 494/
27. Josef Nos, viz sdělení č. 492/III - 22.
28. Miroslav Procházka, nar. 6.3.1966, bytem Kounicova 8/1116, Ostrava 1 - Moravská Ostrava, dělník. Obviněn podle § 202/1 /výtržnictví/ a § 153/1 /útok na státní orgán a orgán společenské organizace/ pro účast na událostech okolo nejprve povoleného a pak zakázaného koncertu rockové hudby v Senově u Ostravy 1.12.1984. 2.12.1985 odsouzen OS ve Frýdku-Místku k 8 měsícům podmíněně na 2 roky, prokurátor se však odvolal. VONS není známo, zda už odvolací řízení proběhlo a s jakým výsledkem./509/
29. Adolf Rázek, nar. 30.11.1930, bytem Trnovského 16, Praha 4, technik Matematického ústavu ČSAV. 11.4.1985 vzat do vazby a obviněn podle § 178 /maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi/ pro rozšiřování náboženské literatury. 20.5.1985 z vazby propuštěn a trestně stíhan na svobodě. 25.5. 1986 zadržen byl OS pro Prahu 4 shledán vinným pouze přípravou tohoto trestného činu /§ 7/1 k § 178/ a na druhé straně navíc shledán vinným ohrožením devizového hospodářství /§ 146/1/ a odsouzen k 6 měsícům podmíněně na dva roky. Proti rozsudku se odvolal, odvolací řízení však dosud neproběhlo, takže nenabyl ještě právní moci. /436, 438, 446, 449, 455, 522, 524, 530/
30. Márek Roháček, viz sdělení č. 492/III - 26.
31. Pavel Záleský, nar. 28.2.1955, bytem Střed č. 1330, Gottwaldov-Otrokovice. V listopadu 1985 u něj byla provedena domovní prohlídka v rámci akce proti moravskému samizdatu. V té souvislosti byl 25.3.1986 obviněn podle § 175/1 a,b /křivá výpověď/, nebot při svědecké výpovědi v trestní věci Jaromíra Němce a spol./viz/ zmínil důležité okolnosti a vypovídal nepřesně. V červenci 1986 však OS v Gottwaldově tuto obžalobu nepřijal a vrátil k prošetření prokurátorovi. /490, 520, 547/

Ve sděleních 349, 400 a 492 jsem uvedli jména dalších 34 osob, které byly trestně stíhány. V průběhu posledních tří let ~~jsme~~ jsme nedostali zprávy ani o zastavení trestního stíhání, ani o jakémkoli jeho pokračování.

V tomto sdělení nejsou zahrnutы případy dalších 189 osob, jimiž se VONS zabýval, kde však trest již byl vykonán nebo bylo trestní řízení zastaveno.

Dále uvádíme, že

- pokud jde o Augusta Navrátila, pokusy vyšetřovatele a prokuratury o zapojení psychiatrie do jeho perzekuování registrujeme

- v jeho šestém sčítaném hesle v oddílu III. tohoto souhrnného sdělení.
- VONS ve svém sdělení č. 493 / O kampani za Milana Vlka/ vyvrátil nepřesnou pověsti o tom, že se čs. psychiatři dali zneužít k politické represi.
- VONS také upozornil na konkrétní případy policejních perzekucí a šikanování./Sdělení č. 521, 526, 549, 588/

S Chartou 77 vydal VONS dva společné dokumenty. Šlo o výzvu k československé účasti na příští výměně vězňů Východ-Západ, tentokrát v širším měřítku než poprvé; navržení dlouhodobě věznění M Jiří Gana /mezitím propuštěn/, ing Petr Hauptmann, Jiří Römer, František Veis a signatáři Charty 77, věznění za politické delikty, Jiří Wolf a Walter Kania /signováno jako dokument Charty 77 5/86 a sdělení VONS č. 505/.

Dále byl vydán dokument nazvaný "Na obranu Jazzové sekce" s výzvou politickým a státním orgánům, přinášející všeck i přehled kulturních aktivit sekce. /Signován jako dokument Charty 77 24/86 a sdělení VONS č. 559/

Mimosoudní represe

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných pravidelně referoval a referuje i o nich. Jde o krátkodobá zadržení, většinou do jednoho týdne, osobní a domovní prohlídky, protizákonné postupy při výsleších /i dětí/, různé druhy ponižování, bití, omezování osobní svobody, svobody pohybu, střežení bytu a domu, pokousání policijským psem, odcizování či poškozování věcí, fotografování, filmování, poškozování pověsti a další. Dosud bylo takto postiženo 559, některé i po několika týdnech.

Zároveň upozorňujeme, že VONS v daných podmínkách může zaregistrovat jen zlomek případů soudní a mimosoudní represe a získat k nim patřičnou dokumentaci.

20. listopadu 1986

pro

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných,
čs. liga pro lidská práva, člen Mezinárodní federace pro
lidová práva /FIDH/

Errata

493. sdělení nahraje správně
Ing. Petru Hauptmannu

V závěru sdělení č.591 je uvedena číslovka 599, za ni je třeba doplnit slovo "osob". Na dvou místech je třeba nahradit nesprávné Jiří Römer na správné Josef Römer. V informaci o Ing. Petru Hauptmannovi je třeba doplnit slovo "celní" v názvu instituce: Ústřední celní správa FMZO. Podle dosud nezveřejněných informací o odvolacím řízení v tr. věci proti Bohumilu Koždoňovi a spol. (Frýdek-Místek, konflikt s VB při zásahu proti koncertu), je třeba přeredit z oddílu I. do oddílu III. uvedeného sdělení Bohumila Koždoně, neboť mu odvolací soud trest podmíněně odložil na tři roky a Petra Kubíčka, který už byl k podmíněnému trestu (s dvouletou lhůtou) odsouzen prvoinstančním soudem; do oddílu I. byl tedy začazen nedopatřením. Z oddílu III. je třeba vypustit Lubomíra Gona, neboť zprostřející rozsudek je pravomocný. Další změna je u Lubomíra Kubise, jemuž odvolací soud trest zvýšil ze sedmi měsíců na deset v I.NVS. Lubomír Kubis a Roman Matula mají nastoupit dne 10. října 1986 své tresty. U Romana Matuly, Zdeňka Laciny, Renaty Bílé a Miroslava Procházky byly výroky o trestu odvolacím soudem potvrzeny.

Petice za Jana Dusa

Generální prokuratuře ČSSR,
krajskému soudu v Praze

Od konce května 1986 je ve vazbě Jan Dus, evangelický farář a vědecký pracovník v oboru dějin starého Izraele. Má být souzen za podvracení republiky a hrozí mu trest až desetiletého odňtí svobody.

Hluboce nás znepokojuje skutečnost, že skutkovou podstatu trestného činu měl Jan Dus podle textu obvinění naplnit výlučně tím, že se "nejpozději od r. 1978" obracel formou písemných podnětů i osobním jednání na různé čs. státní a stranické orgány a některé zahraniční církevní instituce.

Jan Dus se nejen od r. 1978, ale po celý svůj život angažoval jako řádný občan tam, kde mohl přispět k nápravě nespravedlností, křivd a nesprávných rozhodnutí. Jeho činnost nikdy nebyla namířena proti státním a stranickým orgánům, naopak vždy postupoval v součinnosti s nimi v neutresitelné důvěře, že tyto instituce jsou zde k ochraně práv a spravedlnosti. Tuto důvěru šířil ve svém okolí a poukazoval na to, že trpělivým úsilím a zákonnou cestou se občan práva dovolá. Mnohá jeho jednání vskutku potvrzovala, že ve státním a stranickém aparátu působí řada odpovědných pracovníků, kteří svědomitě vykonávají svůj úřad a jsou připraveni kompetentně a spravedlivě řešit i velmi ožehavé otázky. V době, kdy nejsou řídké případy všeli-jake korupce a hledání pokoutních čest k prosazení privátních zájmů, Jan Dus důsledně postupoval instanční cestou; upevnoval tak právní řád a obnovoval důvěru v orgány státu i strany. Nejednou nekompromisně kritizoval ta která rozhodnutí některých orgánů, neboť byl přesvědčen, že věcná kritika je nejlepší službou těm, kterým byla svěřena moc.

Domníváme se, že trestní stíhání Jana Dusa odporuje čs. zákonům, zvláště zákonu č. 120/76 Sb. a je křivdou nejen vůči Janu Dusovi, ale i urážkou těch, kteří se ve státních a stranických strukturách snaží pečovat o obecné dobro a občana přijímají jako partnera, ne jako bezmocného poddaného.

Statečné občanské angažovanosti Jana Dusa si vážíme a měli by si jí vážit všichni, jímž leží na srdci budoucnost země a kteří si přejí, aby se pro narůstající problémy a krizové jevy v naší společnosti nalezlo schůdné řešení.

Zádáme proto, aby trestní stíhání proti Janu Dusovi bylo zastaveno.

Na vědomí: ÚV KSČ a Synodní rada Českobratrské církve evangelické

Dopis podepsalo asi 300 lidí, text spolu s podpisy odesal Jan Kozlík, Pionýrů 69 Praha 6

Václav Havel : Děkovná řeč

(Předneseno hercem Janem Třískou v Rotterdamu dne 14. listopadu 1986.)

Vaše Veličenstvo, Vaše královské výsosti, dámy a pánové,

okolnost, že Erasmovou cenou bylo přede mnou poctěno tolik skvělých osobností, k nimž se přiřadit mi činí nemale vnitřní obtíže, mi příliš neusnadňuje formulaci mé literární práce v sobě zahrnuje i ocenění Charty 77. Bez zkušeností, které mi desetileté působení v Chartě 77 dalo, a bez opory, kterou jsem v ní našel, bych totiž stěží dosáhl lecčeho z toho mála, čeho jsem v posledních letech dosáhl. V poctě, které se skrze mne - byť nepřímo - dostává Chartě 77, cítím ovšem jistě i cosi víc: usnání všem, kdo v této části Evropy, kde je mi dán žít, usilují - navzdory všem těžkostem - o život v pravdě, kdo se i zde snaží nahlas říkat, co si myslí, zastávat se člověka proti všem znelidňujícím tlakům, usilovat o lepší svět, o svět bez válek, bez vlády lží, bez násilí, bez ponízování člověka a bez ničení té častečky kosmu, na níž zíjeme.

Dovolíte-li tedy, poděkuji Výboru Erasmovy ceny za tuto vysokou poctu jak jménem svým, tak jménem všech lidí ve východní Evropě, kteří se snaží svobodně mluvit a tvořit, anebo kteří s těmi, kdo se o to snaží, sympatizují.

Skutečnost, že žiji v té části Evropy, která je od vás oddělena a do které Erasmova cena dnes putuje poprvé, mne zcela přirozeně vede k pokusu zamyslet se při této slavnostní příležitosti o otázce, jak celit rozdělenosti našeho kontinentu.

Z mnoha stran, od vlád až po různá nekonformní společenská hnutí, slyšíme stále častěji o ideálu Evropy jako světadílu přátelské spolupráce nezávislých a rovnoprávních národů, z něhož by místo hrozby válečné konfrontace supervelmocí vyzároval do světa mír.

Ať už je v různých případech jakkoli různá míra upřímnosti, s níž je tato vize líčena, je to vize nepochybně krásná. Zatím to je ale bohužel jen vize. Evropa je rozdělena vysokou zdí, jejímž materializovaným symbolem je zed berlínská.

Co můžeme udělat pro to, aby se tato krásná vize proměnila jednoho dne ve skutečnost? Co můžeme udělat pro to, aby každý evropský národ byl svéprávný a aby se nemusel bát svých sousedů? Co můžeme udělat pro to, aby se všechny evropské země mohly těšit z politické demokracie a sociální spravedlnosti a aby dokázaly pomáhat meně vyspělým oblastem světa způsobem, který by skutečně odpovídal jejich možnostem? Co můžeme udělat pro to, aby se každý Evropan cítil svobodně a bezpečně, aby měl právní jistoty a aby mohl žít důstojně a smysluplně? Co můžeme udělat pro to, aby naši mladší spoluobčané nemuseli trávit dlouhá leta tím, že se učí zabíjet lidí, a aby evropští vědci mohli věnovat svůj důmysl záchrane přírody místo konstruování stále rafinovanějších zbraní?

Myslím, že každý z nás může udělat přinejmenším dvě věci. A cítím hluboký symbol v tom, že obě tyto věci jakýmsi volným způsobem souvisejí s odkazem velkého Evropana Erasma Rotterdamského.

První věc; všichni máme možnost znova a znevou opakovat, že chceme te, co chceme; všichni můžeme navzdory všem tvrdým politickým realitám a navzdory všem omezením, plynoucím z lidské povahy a duchovního, mravního a sociálního stavu soudobé civilizace, nahlas artikulovat své ideály a činně je prosazovat; věichni můžeme této ideálům i mneze ze svého soukromého štěstí obětovat, pakliže aspen trochu věříme s českým filozofem Janem Patočkou, že jsou věci, které stojí za to, aby člověk pro ně trpěl; všichni můžeme ze člověk by se měl chovat tak, jak si myslí, že by se měli chovat všichni. Každý z nás má zkrátka možnost pochopit, že i on - být sebebezvýznamnější a sebebezmočnější - může změnit svět. Záhadnost tohoto imperativu je v neuvěřitelnosti představy, že by kdokoli z nás mohl tak říkajíc pohnout všichni na této cestě, pak se opravdu nemůže pohnout ani svět, v němž žijeme, který spolutvoříme a za nějž odpovídáme. Začít musíme každý u sebe: kdyby čekal jeden na druhého, nedočkal by se nikdo. Není pravda, že to nejde: moc nad sebou samým, jakkoli v každém z nás problematizována povaha, původem, stupněm vzdělání a sebeuvědomení, je tím jediným, co má i ten nejbezmočnější z Nás, co nikomu z nás nelze vzít. Kdo ji uplatní, možná něco nedosáhne. Určitě však ničeho nedosáhne, kdo nezkusí ani to.

Erasmus napsal pozoruhodnou knihu 'Chvala bláznovství'. Jak patrně, první věc, kterou zde doporučuji, je odvaha být bláznem. Blázenem v tom nejkrásnějším slova smyslu. Zkusme být blázny a zádat se vši vážnosti změnu údajně nezměnitelného! Ostatně není snad i na tomto místě dnes poctiván vlastně blázen? A nejsou tu snad jeho prostřednictvím poctivány desítky a stovky jiných bláznů, neváhajících svým osamělým voláním po změně nezměnitelného riskovat léta vězení a ochotných - zcela bláznivě - postavit proti obří moci státní byrokracie a policie ubohou moc svého psacího stroje? Jsem dalek toho, abych dával sebe nebo své přátele nebo východoevropské disidenty komukoliv za příklad. Vím, jak statečně se chovali například Holanďané za druhé světové války, a vůbec si nemyslím, že na Východě je víc statečných lidí než na Západě. Stát v týchž situacích, v nichž stáli a musí stát mnozí z nás, obstál by mnozí z vás stejně a možná lépe. Kdybych toto nevěděl, právě ted a zde, pak jen díky své jistotě, že jsou ho schopni lidé v celé Evropě. A že bez postupného ustavení jakéhosi celoevropského společenství bláznů nezmůžeme nic ani my, ani vy.

Tím jsem vlastně už přesel k druhé věci, o níž si myslím, že je v moci každého z nás, a která rovněž souvisí s Erasmovým odkazem. Erasmus je právem chápán jako velká - a možná poslední - personifikace evropské integrity. Putoval po celé Evropě, oslovoval celou Evropu, trápal se celoevropskými problémy a byl celou Evropou ctěn a žádán o radu a pomoc. (Mimo jiné: vůbec prvním překladem jeho nejslavnější knihy z latiny do jiného jazyka byl překlad český!) Nadcházející evropský rozkol nesl tž nez většina jeho současníků. Pokoušel se - bezúspěšně - tváří v tvář tomuto rozkolu uchovat a zachránit jednotu evropského ducha, evropského vědomí, evropské tradice. Tyto hodnoty se mu přitom protínaly v myšlence, že to, co je v nejvyšším slova smyslu lidské, je i křestanské, a že tudíž nárok lidskosti, budou-li ho ctít všichni, je schopen překlenout spory nároků jiných, ať už konfesijních, národních či mocenských. Snil dokonce o jakémsi nadnárodním bratrstvu moudrých. Jan Patočka, kterému se shodou okolností dostalo na samém závěru jeho života odvážného ocenění tím, že ho jako mluvčího Charty 77 přijal při své pražské návštěvě vás minister zahraničních věcí, psal svého časů o "obci otřesených". Není tato myšlenka jakousi soudobou variantou dávné ideje Erasmovy, A není otřesenost této obce vlastně zdrojem onoho dobrého druhu bláznovství? Nejde tedy de facto opět o ono evropské společenství bláznů?

Proč ale o tom všem ted mluvím: zdá se mi, že tu krásnou vizi svobodné, mírumilovné a do bleků nerozdělené Evropy nepřiblíží a nemohou přiblížit žádná jednání vlád či prezidentů, ať už v Helsinkách, Ženevě, Vídni či kdekoli jinde, pokud nebudu mít jejich účastníci podporu svých národů. Ba co víc: pokud nebudu přímo pod jejich tlakem. Tuto vizi si prostě musí Evropa na dnešním tvrdém světě vyzdorovat; evropské vlády samy na takový úkol nestačí a očekávat jeho splnění pouze od věmců by znamenalo popírat sám jeho smysl: tím přece není postoupit svou věc definitivně jiným, ale vzít ji naopak konečně do vlastních rukou. Evropané si ovšem mohou svou vizi vyvzdorovat jen tehdy, budou-li k tomu mít skutečně vážný vnitřní důvod, totíž bude-li je spojovat a společně motivovat cosi, co bych nazval evropským vědomím. Tedy hluboký pocit sounáležitosti. Hluboký pocit jednoty, byt jednoty v různosti, Hluboké vědomí tisícileté společné historie a duchovní tradice, dané souběhem a součinitelem živlu antického a židovsko-křesťanského. Obnovený respekt k těm duchovním principům, z nichž rostlo vše dobré, co Evropa vytvorila. Evropu tvoří převážně malé národy, jejichž duchovní a politické dějiny se tisícími nitkami navzájem proplétají v jedno jediné vazivo. Bez vědomí a prozitku této skutečnosti, bez nového porozumění jejímu smyslu a bez hrosti na ni se žádne evropské vědomí neobnoví. A bez jeho obnovy se těžko lze nadít důsažnějších politických změn ve směru nějakého evropského společenství nezávislých národů. Vede-li se tedy od erasmovské myšlenky humanistického bratrstva vzdělanců neviditelná spojnice k Patočkově 'obci otřesených', neustí tato linie posléze v ideál jakési rekonstrukce evropského sebevědomí?

Druhá věc tedy, která je - už ted a kdekoli - v naší moci, je nové pochopení naší společné evropské sounáležitosti.

Jsem člověk celkem sktržízlivý, nicméně mému zraku nemůže unikat fakt, že se náznaky přesné něčeho takového v průběhu posledních let objevují a množí.

Jen malý příklad: v padesátých letech byly v naší zemi na dlouhá léta uvězněny tisíce nevinných lidí a Západ o tom v podstatě nevěděl, natož aby se o to staral. Počátkem sedmdesátých let bylo u nás zavřeno několik desítek politických vězňů. O těch se už ve světě dobře vědělo, ale mnoho projevů solidarity s nimi se neobjevovalo (částečně z tragicky pochybného chápání politiky diktatora jako sveřepého mlčení ke svévoli druhé strany). Když jsem byl koncem sedmdesátých let zavřen se svými přáteli já, pozvedl se ve světě už téměř chorál solidarity; do smrti jím budu dejet a za nej vděčen. Nedokazuje i tento příklad, že západní Evropané si začínají stále zřetelněji uvědomovat to, co si východní Evropani uvědomují už dlouho a bolestně: totiž že existuje i druhá půlka Evropy? A není to zesilující se vědomí solidární sounáležitosti jednou z příčin nadějeplného faktu, že nás lze dnes zavírat přeci jen obtížněji, než kdyby se psala léta padesátá?

Projevem znova se rodícího evropského vědomí - apon pro mne osobně - není tradiční, tradičně ideologická a více méně rutinní antikomunistická rétorika některých západních státníků, určená obvykle k obhajobě zvyšujících se vojenských rozpočtů. Ta nás asi těžko zachrání. Oč běží, je něco jiného: neokázale, oč méně ideologicke, o to hlubší a niterněji citené, každodenně účinně projevované a co nejpevněji v duších a srdečích národů zakoreněné povědomí jednoty našich osudů. A právě na tomto poli zahlédám nadějně signály. Západním Evropanům jako by začínalo docházet, že jejich vlastní problémy se nevyřeší, pokud se nevyřeší i problémy východoevropské. Jako by si začínali uvědomovat, že ublíží sami sobě, když si zacloňí pohled na Východ a namluví si, že co se tam děje, jich se netýká. Jako by stále silněji chápali, jak dvojsmyslně by bylo jejich západní štěstí, kdyby bylo natrvalo placeno východním neštěstím, a jak nutně by se dříve nebo později i ono muselo zvrátit v neštěstí. A jak se tak pomalu začíná krajina prosperujících západních zemí zaplnovat raketami s nukleárními hlavicemi, začínají si západní lidé klást otázku, jaký to má smysl. Tato otázka nutně obraci jejich pohled na druhou část Evropy. A ten pohled v nich probouzí zase další otázku: proč jejich východní sousedé tím nejsou zneklidněni tak, jak tím jsou zneklidněni oni? To si opravdu myslí, že jejich raketou jsou - na rozdíl od těch západních - mírové! Tato nová otázka posléze vyvolává zájem o poměry na Východě, o stav lidských práv v druhé půli Evropy, o situaci, v níž každý sebeškromnejší protest proti nějaké raketě je brutálně trestán a jakýkoli zájem o všechny obecné hned v samém zárodku dušen. Paradoxní kruh se uzavírá: dík raketám, které se rozmístují na Západě, začínají si tisíce Západoevropánů uvědomovat problematičnost konzumního štěstí, vykoupeného lhůstekností k osudu člověka o pár set kilometrů na východ, začínají se o tohoto člověka zajímat, začínají ho vnímat jako svého bratra, jako toho, jehož osud je bytostně svázán s osudem jejich. Cíli opět: rodi se evropské vědomí. Je smutné, že se o jeho znovuzrození zasluhují - mimo jiné - tak straslivé předměty, jakými jsou soudobé zbraně. Ale je dobré, že toto vědomí vzniká.

Nás osud je vskutku nedělitelný; cím modernějšími zbraněmi jsme obklíčeni, tím je jeho nedělitelnost zjevnější; nase jednotlivé svobody jsou stále zřetelněji svobodami nás všech; ohrožení jedných znamená vždy také ohrožení druhých; děsivý samopohyb moderní moci, trvale řečnici o míru a trvale se připravující na válku, nás strhává všechny, společně a do téže propasti; útok na lidskou důstojnost a na lidská práva, jak je evropská tradice vytvořila a Amerika poprvé kodifikovala, je namířen - at už je veden kýmkoliv a kdekoliv - proti všem.

Zastavme - my všichni a společně - zkázonosné bláznovství světa tím, že mu postavíme do cesty bláznovství jine a lepší: totiž bláznovství své vize mírového celoevropského společenství, bláznovství svého evropského vědomí.

Odvážím se na závěr říct, že jedním z důkazů mého tvrzení o obnovujícím se evropanství je mi i dnešní den, kdy malá západoevropská země uděluje čtyři sta padesát let po smrti velkého Evropana, kterého dala světu, poprvé svou nejvyšší kulturní cenu člověku, žijícímu v malé zemi východoevropské. Jsem totiž přesvědčen, že vyznamenávající právě Erasmovou cenou dnes Čecha, dokazují tím Holandané, že pro ně existuje - tak jako pro onoho Čecha - jen jedna Evropa, Evropa rozdělená sice politicky, ale neroděná a nerodělitelná duchovně.

Děkuji vám za pozornost.

Copyright © Stichting Praemium Erasmianum

Dne 14. listopadu 1986, v den erasmovských oslav, zorganizovaly tři nizozemské organizace, a to Mezicírkevní mírová rada [IKV], Pax Christi a Středisko Informací o Chartě [t.j. bulletin, který už léta informuje holandskou veřejnost o Chartě 77, VONS a další nezávislé činnosti v Československu] v Rotterdamu seminář o vývoji vztahů mezi Chartou 77 a holandskými mírovými hnutími IKV a Pax Christi. Zásadní projev na něm pronesl generální tajemník IKV Mient Jan Faber. Anglická verze jeho projevu, která byla mezikádem rozšířena v prostředí Charty 77, vzbudila v Československu značnou pozornost; v některém z příštích čísel se k jeho projevu vrátíme.

Na udělení Erasmovy ceny českému dramatikovi a významnému činiteli čs.nezávislých aktivit Václavu Havlovi reagovalo zlobně Rudé právo článkem 'Tučná výslužka z Holandska' (22.11.1986). Dopis mluvčích Charty 77 [Ch 77-33-86] z 28.11.1986, který jsme obdrželi po uzávěrce tohoto čísla, zverejníme příště. Čs. veřejnosti je znám dopis spisovatelky a bývalé mluvčí Charty 77 Evy Kantúrkové, který Václavu Havlovi napsala jako reakci na článek v Rudém právu. Šéfredaktorovi Rudého práva napsala své mínění socioložka Jiřina Siklová. Rudému právu napsala i Gertruda Sekaninová-Čakrtová, signatářka Charty 77 a člena Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných (čs.ligy pro lidská práva). Její dopis zní:

Rudému právu, Praha

Dnes se mně dostalo do rukou číslo Rudého práva ze dne 22. listopadu. Jsem hluococe rohořčena "článkem", nadepsaným 'Tučná výslužka z Holandska', "po jednávajícím" o udělení ceny Erasma Rotterdamského českému dramatiku Václavu Havlovi holandskou nevládní společností, která se věnuje myšlenkovému a mravnímu odkažu tohoto velkého humanisty.

Václav Havel je svým ryzím charakterem a nezíštností nezranitelný a věřím dokonce, že i rozum a trpké zkoušenosti čtenářů tisku jsou ochranou před podobnými útoky - ale jakou celkovou situaci ostře ukazuje otisknutí článku tím, že se namísto společné radosti nad lidským oceněním čestného tvůrce reaguje jedem a závistí!

Gertruda Sekaninová-Čakrtová

Evropský parlament a SPD ke společnému prohlášení nezávislých k 30.výročí maďarské revoluce

Společnou výzvu 118 občanů z Československa, Maďarska, NDR a Polska k 30. výročí maďarské revoluce jsme zveřejnili v minulém čísle. Připomínáme, že text výzvy byl výsledkem diskusí mezi nezávislými ze všech čtyř zemí a že organizování těchto diskusí jakož i publikování výzvy samé bylo umožněno díky koordinaci činnosti East European Cultural Foundation [Východoevropské kulturní nadace], v níž působí exulanté z Československa, Maďarska a Polska. (První návrh na společné prohlášení jsme zveřejnili v Info o Ch 77-8-86; srovnání prvního návrhu a konečné verze lze usoudit jak na různost názorů, jež na mnohé otázky panují v různých zemích, tak i na podíl, jímž přispěli nemadarští signatáři výzvy.)

Evropský parlament přijal dne 23.10.1986, tedy v den vydání společné výzvy, rezoluci, v níž se uvádí, že Evropský parlament

¶ považuje za svou povinnost podporovat a posilovat všechny lidi, kteří se snaží nastolit svobodný demokratický systém v kterékoliv části Evropy,
¶ uznává, že možnost připojit se k Evropskému společenství by měla být poskytnuta všem evropským státům,
¶ připomíná, že rok 1986 je 30.výročím povstání maďarského lidu proti sovětské okupaci,

a protože

¶ vítá prohlášení 122 občanů z Východního Německa, Maďarska, Polska a Československa, vyzývající k ustavení svobodného demokratického systému v jejich zemích a mírové sjednocení Evropy,
¶ chválí ty, kdo tento odvážný krok podnikli, neboť to je v plném souladu se závěrečným aktem z Helsinek,
¶ vyzývá (...) a zvláště členské státy, aby vůči zemím, jichž se záležitost týká a vůči SSSR projevily podporu zásadám obsaženým v prohlášení,
¶ zdůraznuje, že přijetí těchto zásad zeměmi východní Evropy by bylo významným příspěvkem k uchování míru,
¶ povídá svého předsedu, aby tuto rezoluci předal orgánům evropského parlamentu, jakž i ministrům zahraničí a vládám Maďarska, Polska, Německé demokratické republiky, Československa a SSSR.

*

Na výzvu k 30.výročí maďarské revoluce reagovalo také představenstvo západoněmecké sociální demokracie. Ve svém prohlášení z 24.10.1986 uvádí, že SPD "bude i nadále solidární se všemi, kteří v komunistických státech vystupují za uskutečňování lidských práv (...) a jsou za to pronásledování". Sociální demokraté budou dále usilovat o uvolnění mezinárodní napětí, aniž by se vzdali požadavku, aby ve východní Evropě byla umožněna svobodná diskuse, praví se v prohlášení SPD.

Světový mírový kongres v Kodani

(Podle informací Jaroslava Suka a Zdeně Tominové)

Kongres pořádala především Světová rada míru (SRM), tedy organizace tzv. oficiálních prosovětských mirových spolků. Konal se od 16. do 20. října. Celkem se tu sešlo na dva a půl tisíce delegátů údajně ze 136 zemí. Oficiální čs. delegace měla přes 40 osob, sovětská přes 50. K tomu ještě třeba přicít tumočníky, zvukaře, novináře, umělce a civilní příslušníky bezpečnostních složek.

Sociální struktura oficiálních delegací byla jednoznačná: politici, diplomaté, "kneží mírového hnutí", tedy příslušníci establishmentu. Ze západních zemí tu byly především prosovětské organizace, pak delegace komunistických stran správěných s KSSS a některé organizace, které po diskusích daly přednost účasti před bojkotem. Nejpřijely organizace nejdůležitějších mirových hnutí Velké Británie a ze Západního Německa zde byly jen menší prosovětské. Nepřijela ani delegace západoněmecké sociální demokracie a zelení poslali jen pozorovatele (jedním z nich byl Milan Horáček). Veškeré významnější skandinávské organizace chyběly, kromě dánských.

Nezávislé skupiny z východní Evropy měly jen malou šanci, protože organizátoři kongresu byli závislí na SSSR a Československu finančně i jinak (zvukové vybavení, tumočníci, odborné vedení pořadatelů a "bezpečnost" vůbec).

Jaroslav Suk se na kongres dostavil až třetí den jednání a za účast vděčil přátelům ze Socialistické lidové strany Dánska, která do své delegace začlenila i zástupce nově vytvořeného Ukrajinského mírového výboru Borise Kryvycě, žijícího ve Velké Británii. Dánská skupina 'Ne atomovým zbraním' zase zařadila do své delegace Zdeně Tomi-

novou. Ta pak stihla vystoupit během prvních tří dnů třikrát a na pokračování přečít účastníkům kongresu ve třech různých pracovních skupinách dopis Charty 77 a rozdat účastníkům kongresu na 500 kopií tohoto dopisu. Delegace skupiny 'Ne atomovým zbraním' měla pouze dva dánské členy; byli v ní dále Olga a Jurij Medvedkovovi, kteří zde zastupovali moskevskou Skupinu důvěry. Polák Jan Minkiewicz (jinak hlavní představitel exilevého zastoupení polské Solidarity se sídlem v Amsterodamu) tu zastupoval polskou mírovou organizaci Welnośc i pokój [o níž jsme v Info o Ch 77 několikrát referovali]. Také Peter Murphy, znající poměry v Praze a Moskvě, byl jediným členem END z Velké Británie. Tako se mírové organizace, a nimiž Charta 77 vede dialog, dobrovolně omezily, aby se v rámci jejich delegací kongresu mohli zúčastnit exulantí, zastupující nebo propagující nezávislé skupiny na Východě.

Velice složitá byla přijímací procedura a když se J.Suk - třetí den jednání - pokusil zařadit do seznamu řečníků v několika skupinách, nikde se mu to nepovedlo. Všude tvrdili, že seznam řečníků je už uzavřen. Zdena Tominová byla úspěšnější, na několika jednáních přednášela nejen úryvky z dopisu Charty 77, ale i z Pražské výzvy. Někteří delegati ji tleskali, ale místy musela snášet sprosté poznámky z míst pro tlumočníky. Trebaže se delegátům z tzv. třetího světa běžně odpouštělo přetazení pětiminutové lhůty až na dvojnásobek, byl Zdeně Tominové časový limit připomínán už po dvou větách a nakonec předseda jednání její projev bezdůvodně přerušil. Po ní bylo hned slevě uděleno členu čs.oficiální delegace, aby přečetl protest v nesrozumitelné angličtině.

Všechny dánské noviny informovaly podrobně o několika rozhovorech Zdeny Tominové, psaly o manželech Medvedkovových, psaly stále o aféře s počáteční neochotou udělit práve účasti ukrajinskému delegátovi, a obšírně referovali o demonstracích Afghánců. O kongresu jako o "prvořadé světové události" psal jen u nás dobře známý Land og folk, každodenně dodávaný delegátům zdarma. Ostatní dánský tisk věnoval nezávislým delegátům víc pozornosti než samotnému kongresu.

Po špatných zkušnostech byl J.Suk následující den v kongresové hale již půl hodiny před zahájením a nahlásil se jako první do diskuse v zájmové skupině 'kultura a mír'. Ta ovšem začala tzv. panelem, což jsou předem v programu zaznamenaní řečníci, z nichž každý mluvil asi půl hodiny. Pak teprve mohla začít skutečná diskuse, ale jméno Jaroslava Suka se objevilo až na 19. místě v seznamu řečníků. Před něj zařadili slovenského spisovatele Jozefa Kota. V průběhu jednání se s ním J.Suk seznámil a ukázal mu několik samizdatových knih. J.Kot přitom řekl, že takové knihy nejsou v Československu zapotřebí, protože se knihy v oficiálních nakladatelstvích vydávají slobodně. Nato mu J.Suk odpověděl, že mu J.Kot zbytečně lže, protože je také z Československa. J.Kot zařadil do svého projevu problém "psychologické války" a role disidentů v ní". Málokdo ho však poslouchal a předsednictvo náhle rozhodlo, že další projevy mají být zkráceny na pouhé dvě minuty. Proto se J.Suk rozhodl pro výraznější gesto, aby jeho projev nezanikl jako ostatní. Vzal do ruky samizdatovou knihu, byly to Tři hry Václava Havla s jeho podpisem, zvedl ji nad hlavu a řekl: "Toto je kniha napsaná v Československu. Není to obyčejná kniha..." a popsal jak, proč a za jakých okolností lidé v Československu píší takové knihy. "Ríkám to proto," pokračoval J.Suk, "abych popsal psychologickou válku proti kultuře, která je vedena v Československu." Pak uvedl ten paradoxní fakt, že spolu s oficiální čs.delegací přijela, patrně záměrně, jazzová kapela, aby tam vyhrávala. "A zatím," řekl J.Suk, "bylo v Československu zavřeno vedení Jazzové sekce, celkem osm členů sedí ve vazbě a hrozí jim dlouholeté tresty vězení." Nato vyzval shromáždění k podpoře těchto pronásledovaných osob a rozdal letáky s hlaškou Jazzové sekce a sdělením VONS, pceloženým do angličtiny. Pozornost auditoria byla získána, zazněl intenzivní a srdečný potlesk.

Letáky o Jazzové sekci se rozdávaly také při koncertech zmíněné kapely, přečetli si ho tedy i hrající hudebníci. J.Suk a Zdena Tominová rozdávali též anglický překlad dopisu Charty 77 a pořadatelé KS Dánska jim nadávali, po Zdeně jedna čs.delegátka dokonce plívila.

Na tiskové konferenci Socialistické lidové strany a výboru 'Ne atomovým zbraním' byli pak oba vystaveni útokům novinářů sovětských sdělovacích prostředků a britského Morning Staru. Odpovídat na insinuace této novinářů bylo však jen potěšením. Každá jejich lež vkládaná našim do úst byla dvěma či třemi větami lehce vyvrácena. Na rozdíl od otázek byly odpovědi věcné, krátke a konkrétní. Tiskovka byla vůbec úchvatným zážitkem. Byla to vlastně show pro západní novináře, kteří jen poslouchali. Novinář z Morning Staru: "Hkněte mi, jak konkrétně chcete přispět k míru a pak klidně můžete odejít." Zdena Tominová ocitovala část Pražské výzvy. Novinářka z Komsomolské pravdy: "Není to pro vás nějaký druh exhibicionismu, že bojujete na vlastní pěst za mír, když sovětská vláda předkládá sama mírové návrhy?" Medvedkov: "Je třeba vyslechnout všechny strany, jde přece o diskusi mezi různými ideologiemi. Ve světě musí zavládnout důvěra." J.Suk: "Záležitost míru není věcí jen politiků a úředníků, ale i obyčejných občanů."

Na nedělním plénu nikdo z našich promluvit nemohl, zato tam promluvili demonstranti, zádající stažení sovětských vojsk z Afghánistánu. Byla z toho pořádná srážka a z "mírové jednoty", zpívající Kalinku, se stala zmatená vřava. Závěrečná demonstrace v hale byla pak potlačena silou tak brutální, že musely přijet sanitní vozy. Nikdo z nezávislých východoevropských hnutí se však této demonstrace nezúčastnil, všichni vystupovali umírněně, byť uminěně.

Jaroslav Suk: Snažil jsem se vystupovat v souladu se snažením Charty 77 o navázání dialogu. Jednat o míru se ovšem dá jen v diskusi, v níž může svobodně a neomezeně promluvit každá strana, především pak strana s opačnými názory.

Zdena Tominová: Mnoho jsem se napřemýšlela o tom, zda i taková omezená účast či spise podíl Charty 77 na kodanském kongresu má nějaký pozitivní smysl. Unava a rohoření nad pseudodůstojným a prosovětským propagandním kolotočem stovek projevů, jímž se naslouchalo jen formálně, mne přikláněly k názoru, že by snad bylo bývalo lépe se nepodílet. Je však nesporné, že pro demokratické dánské přátele byla být i jen symbolická účast [východoevropských] nezávislých nesmírně důležitá.

Z dopisu Mezinárodního úřadu práce Pavlu Roubalovi z 15.září 1986

Mezinárodní úřad práce vykonává běžnou agendu Mezinárodní organizace práce (MOP), která sídlí v Ženevě, je výlání organizací v rámci OSN a zabývá se mj. důdržováním sociálních, hospodářských a dalších lidských práv všude na světě. Mezi 126 členskými státy je i Československo. Poradní hlas mají v této organizaci i tři nadnárodní odborové organizace, a to Světová odborová federace (Praha), Mezinárodní konfederace svobodných odborů (Brusel) a Světová konfederace práce (Brusel).

Pavel Roubal je signatář Charty 77, člen VONS a zemědělský inženýr; žije se svou rodinou v Častrově, okres Pelhřimov.

Od MOP z Ženevy mu přišla tato odpověď:

(...) Pro Vaši informaci přikládám výtah ze zprávy Výboru expertů MOP o aplikaci dohod a doporučení z roku 1985, která se týká otázky, jež Vás zajímá.

S veškerou úctou K.T.Samson
koordinátor otázek lidských práv

Příloha:

Dododa č.111: Diskriminace [zaměstnání a povolání], 1958. Zkoumání v roce 1985.
Československo [ratifikace dohody v r.1964]

E-85-111-0-CZE

Výbor bere na vědomí informaci sdělenou [československou] vládou výboru konference v roce 1984 formou vládní zprávy.

Důsledky politické a morální kvalifikace v zaměstnání

Ve svých předchozích zkoumáních vzal výbor na vědomí výklad ustanovení podle § 46 [1]e zákoníku práce uvedený ve Sbírce soudních rozhodnutí [č.9-10, 1978, nejvyšší soud ČSSR], podle nějž mohou být pracující propuštěni ze zaměstnání pro čemž podle povahy prováděné práce nebo vykonávané funkce se to [tj. takové nesplnění předpokladů] může týkat nejen jejich odborných znalostí, nýbrž i jejich občanské angažovanosti, morálních a politických vlastností atd; organizace, která použila tento důvod propuštění, musí dokázat, že se týká předpokladů, jež tvoří podstatnou podmínu správného výkonu povolání a že nesplnení těchto předpokladů není chybou organizace. Výbor vzal dále na vědomí další část výkladu nejvyššího soudu, podle nějž nesplnění podstatných podmínek správného výkonu povolání se bude ve většině případu vztahovat k předpokladům trvalé povahy a že občasné nesplnění by obvykle nebylo tak závažné (až na výjimečné případy), aby vedlo k propuštění. Výbor pozádal vládu, aby poskytla informaci o celostátní praxi pokud jde o předpoklady v zaměstnání, které se týkají občanské angažovanosti a politických vlastností pracujících včetně povahy povolání, na něž se takové předpoklady vztahují.

Ve své zprávě se [čs.] vláda odvolává na zmíněný výklad nejvyššího soudu a zdůraznuje, že podle tohoto výkladu nemohou být politické předpoklady vyžadovány obecně, nýbrž jenom ve zvláštních případech. Připomíná, že na základě výkladu nejvyššího soudu a po dohodě s Ústřední radou odborů vydalo federální ministerstvo práce a sociálních věcí v r.1981 vzorové pracovní směrnice. Vláda konstatuje, že ve spolupráci s Čs. obchodní a průmyslovou komorou a prostřednictvím přímeheření prováděného v mnoha podnicích čs. odbory byla podniknuta opatření k prověření toho, zda všechny podniky přijaly nové pracovní směrnice v souladu se vzorovými směrnicemi. Konstatuje také, že federální ministerstvo práce a sociálních věcí vydalo 12.září 1984 vyhlášku (která měla být poskytnuta MOP) o odměnování technických a odborných pracovníků s celostátní platností, jež nahradilo všechny předpisy vydané resortními orgány. Vláda uvádí, že rozbor sporů týkajících se propuštění podle ustanovení § 46 odst.1,pism.e zákoníku práce, provedený českým a slovenským ministerstvem spravedlnosti, neodhalil žádný případ, ve kterém bylo o nesplnění politických předpokladů.

Pokud jde o příspěk k zaměstnání, konstatuje zpráva vlády, že podniky nesmějí bez závažných důvodů odepřít uzavření pracovní smlouvy s pracujícími, kteří jim byli doporučeni národním výborem a kteří mají kvalifikaci požadovanou pro zastávání volného pracovního místa (zákon č.70/1958 Sb.). Vláda uvádí, že zamýšlí vydat vyhlášku, aby zajistila, že národní výbory i nadále zaručí v oblasti své pravomoci trvalé provádění všech předpisů zákoníku práce o stejně příležitosti a stejném zacházení v zaměstnání a povolání vyhláška bude výslovně pojednávat o problémech předpokladů pro výkon práce včetně těch předpokladů, které nesouvisí s pracovními výsledky a poukáže na nutnost dodržovat v souvislosti s přístupem k zaměstnání tytéž zásady, které byly vyhlášeny nejvyšším soudem v jeho výkladu případu propuštění ze zaměstnání podle zákoníku práce.

Výbor by uvítal, kdyby obdržel výtisk vyhlášky ze září 1984 o stanovení měřítek, podle nichž je celostátně prováděno odměnování technických a odborných pracovníků.

Výbor bere na vědomí, že zpráva vlády neobsahuje informaci o povaze povolání, pro něž existují předpoklady občanské angažovanosti a morálně-politických vlastností. Protože taková informace je důležitá ke zhodnocení praktického účinku uvedené vyhlášky z r.1984 a připravované vládní vyhlášky [o povinnostech národních výborů], na něž se vláda ve své zprávě odvolává, výbor doufá, že v příští zprávě vlády budou tyto potřebné podrobnosti obsaženy.

Usnesení o kádrové a personální práci

Ve svém předchozím zkoumání požádal výbor o informaci o účinku usnesení předsednictva ústředního výboru Komunistické strany Československé 6.listopadu 1970 o odborné kvalifikaci a způsobu jmenování vedoucích pracovníků ve všech oblastech života společnosti. Výbor vzal na vědomí prohlášení [čs.] vlády přenesené výboru konference v roce 1983, že vedoucí úloha komunistické strany je ústavní zásadou, z níž vyplývá odpovědnost komunistické strany za celkový hospodářský a společenský rozvoj země včetně odpovědnosti za výběr a rozmístění kádrů na nejvyšších místech.

Výbor bere na vědomí prohlášení předané vládou výboru konference v r. 1984, že vláda považuje otázky týkající se kádrových politiky politických stran za otázky, jež nespadají do kompetence dohody. Vláda konstatovala, že všechny politické strany usilují o obsazení míst, jež jsou považována za důležitá pro uskutečnění politických programů, osobami, které jsou ochotny aktivně podporovat příslušné programy a že rozsah a počet odpovídajících míst nebo funkcí a politika prováděná politickými stranami k dosažení těchto cílů závisí na celé řadě okolností jako jsou obsah politických programů, politický a společenský systém země nebo různé kulturní, náboženské a jiné tradice či praktiky.

Výbor by rád konstatoval, že jeho předcházející tvrzení se netýkala otázek kádrové politiky politických stran pokud jde o jejich vlastní zaměstnance. V této souvislosti připomíná výbor vysvětlení, obsazená v jeho Všeobecném přehledu za rok 1963 o diskriminaci v zaměstnání a povolání (odst. 42), v nichž konstatoval, že politické názory mohou být brány v úvahu v souvislosti s předpoklady některých vysokých správních míst zahrnující zvláštní odpovědnost za provádění vládní politiky, avšak konstatoval, že překračuje-li tato praxe jisté meze, dostává se do rozporu s ustanoveními z roku 1958, která vyžadují provádění postupu zaměřených na vyloučení diskriminace mj. na základě politického názoru zvláště v zaměstnání přímo řízeným celostátním úřadem.

V předloženém případě výbor konstatoval, že zásady stanovené v usnesení [P ÚV KSC] ze 6. listopadu 1970 nejsou omezeny na místa nebo zaměstnání ve stranických funkcích nebo rozhodujících funkcích ve vládě, nýbrž platí pro vedoucí kádry ve všech oblastech života společnosti. Výbor by rád upozornil na odstavec 43 Přehledu 1963, ve kterém zdůraznil potřebu objektivně přehodnotit případy, v nichž jedno z měřítek uváděných dohodou [č. 111] je bráno v úvahu při urcování neodmyslitelných předpokladů pracovního místa, aby bylo zjištěno, zda předpoklady jsou nebo nejsou zcela oprávněné. V souladu s tím vyjadruje naději, že vláda poskytne podrobnosti o povaze těch pracovních míst v národním hospodářství vůbec, ve kterých je výběr a rozmísťování prováděno podle usnesení ze 6. listopadu 1970, a o měřítcích a postupech, jež jsou v této souvislosti používány.

***** ***** *****

Z materiálů FIDH - Mezinárodní federace pro lidská práva

nepřinášíme tentokrát nic, neboť redakce žádné materiály neobdržela. Zatím jsme nedostali ani zprávu o sjezdu FIDH, který se od 4. prosince 1986 konal ve španělské Salamance. Sjezdu se zúčastnil Martin Hybler, člen VONS žijící ve francouzském Limoges.

***** ***** *****

V samizdatu nově vyšlo...

Kritický sborník, sv. 3, 1986, 99 stran A4

"Živá řeč stávky" (vydáno a přeloženo z almanachu PUNKT, č. 12, Wydawnictwo Morskie, Gdańsk, 1980); Eva Formánková "Kafka a kniha Jób" (studie); s.z. "Spory o Tkadlec" (informativní recenze o knize Rolfa Ulbricha "Tkadlec" und "Ackermann" vydané v Berlíně, 1985); Milan Jungmann "Hořký humor Karla Pecky" (recenze "Malostranských humoresek", vydaných nakladatelstvím '68 Publishers v Torontu); František Kautman "Tajný čtenář v Paříži" (recenze samizdatového titulu Jana Vladislava "Tajný čtenář v Paříži [I], Česká čítanka"); Caruso "Trubadúr z klece vypuštěný" (kritika nového uvedení Verdiho Trubadúra v Praze); Miroslav Červenka "Pelc jako heretik" (polemika s Rio Preisnerem a jeho kritikou Pelcových "Dětí ráje"); ir "Dobrý časopis" (informativní recenze o časopisu Lettre Internationale, vydávaném ve francouzské a italské verzi od roku 1984 v Paříži); -pf- "Filosofie nebo filozofie" (pokračování jazykové studie); "Knižní zpravodaj" (novinky samizdatových periodik a edic).

*

Obsah (říjen 1986), 196 str.A4

Petr Kabeš "Teprve pod proudem", Karel Pecka "Stromy" (verše), Wiktor Woroszyłski "Tři básně"; Jan Křen "Konfliktní společenství. Česi a Němci 1780 - 1918" (předmluva ke stejnojmenné knize); Iva Kotrlá "Poésie et théâtre (dopis do Bruselu, adresovaný Biennale internationale de poésie); Vlasta Chramostová "Kapitola z Příběhů a vzpomínek" (vzpomínky na některé události roku 1976); Žďá Kriseová "Lovec motýlů" (povídka); Zdeněk Urbánek "On" (druhá část příběhu Cízinec z cyklu Stvořitele světa); Jiří Kratochvíl "Policajt-story" (povídka); AB "Reč o Nové scéně" (rozhovor o některých urbanistických a technických aseptech ND); Ivan Klíma "O muži, který sázel na outsidery" (fejeton), Milan Šimečka "Poznámka k Hrabalovým Prolukám" (glosa); Zdeněk Rotrek "Zamyšlení nad jednou knihou" (úvaha nad básnickým dílem Ivana Jelínka); Milan Uhde "Pocta blázňům" (zamyšlení nad novelou Jana Trefulky "O bláznech jen dobré"); Milan Hůbl "S akribií historika" (úvaha nad novou prací Jana Křena "Konfliktní společenství"); Milan Jungmann "Básník v roli školometa" (recenze studie "Teoretické otázky rozvoje socialistického realismu" Josefa Peterky); [KO] "Více než 13 rádky o:" (glosy, poznámky, recenze); Ludvík Vaculík "Několik rad anglické vládě" (fejeton).

*

Obsah (listopad 1986), 181 str.A4

Václav Havel "Děkovná řeč" (řeč k předání Erasmovy ceny); Eva Stuchlíková "Vzpomínka" (verše věnované Janu Patočkovi); Aleksander Watt "Evokace" (verše přeložené O.C.M.); Jan Trefulka "Bloudění s mapou" (fejeton), Martin Šimečka "O imperativu spisovatele (kritická glosa); Lenka Procházková "V koridoru osamělé-

ho běžce (rezhever s Karlem Peckou); Zdeněk Urbánek "krok přes hranici" (třetí část příběhu Cizinec z cyklu Stvořitelé světa); Jiří Kratechvíl "Legenda o Vrázovi"; Zdeněk Retrekl "Podezřelá krajina s anděly v určité době po Adamovi" (préza); Petr Kabeš "Listopadky" (myšlenky, aforismy); Karel Pecka "Doplňek k novinové zprávě" (glosa k výbuchu v Českých Budějovicích); František Pavláček "Tři setkání s Vlastou Chramostovou" (k životnímu jubileu herečky); Milan Uhde "Milý Jene Skácel" (dopis); Jaroslav Mezník "K sedesátinám Jaroslava Marka" (úvaha nad dílem historika); T.K. "Iná láska" (o filmu natočeném na Kelibě v r. 1985); mš- Club 2 (glosa o televizní besedě v Rakousku); Milan Simečka "Reveluce po sedmdesáti letech? A co bude s námi?" (zamyšlení nad vývojem v SSSR); Sergej Machonin "O jednom básnickém večeru" (zpráva o večeru rakouských básníků Maynové Zuzany Brabcové); Ivan Klíma "Daleko od stromu" (glosa o (polemika s Ivou Kotrlou); [KO] "Více než 13 řádky o:" (poznámky, glosy, recenze); Ludvík Vaculík "Nasím herečkám" (fejeton).

*

Diskuse č.46 - listopad 1986 (teoreticko-politický občasník)

Zdeněk Mlynář "Reforma v SSSR začala"; Milan Jungmann "Sovětští spisovatelé u zdi nářků"; Jevgenij Jevtušenko "Projev na sjezdu Svazu spisovatelů SSSR" (v prosinci 1985). [O obsahu Diskuse č.45 nereferujeme, neboť nám není znám.]

*

Alternace, čtvrtletník, číslo 1, září 1986, časopis nesocialistické opozice.

S tímto označením vyšlo první číslo nového politického časopisu (31 stran A4). Po úvodním slově, zaměřeném kriticky k "socialismu s lidskou tváří" a k "refornárodního hospodářství v Maďarsku" (obsáhlá informace o maďarském hospodářském experimentu); dr. Aleš Svoboda "Pohled na právní úpravu v oblasti náboženské svobody v ČSSR"; dr. A. Šimon "Hrozba AIDS a československá společnost". - Jména autorů všechny jsou pseudonymy. - Jména

*

XXX (?)

Je nový časopis Organizace nositelů ponožek. Jeho nulté číslo vyšlo prozatím bez názvu, o němž se intenzívne diskutuje. V čísle je článek prezidenta ONP, úvaha o vztahu Alberta Einsteina k ponožkám, obrazová příloha a řada dalších materiálů. Smysl a cíl časopisu a celé organizace pronikavě vystihuje úvodní článek světového dramatika Václava Havla, který pro velký zájem přetiskujeme celý: "Před rokem, 25.X.1985, vstoupila do života čs. sekce Organizace nositelů ponožek. Po roce intenzívnych příprav a hledání společného konsensu tohoto pluralitního společenství, zahajuje čs. sekce novou etapu své práce tím, že vydává první číslo vlastního časopisu. Jeho poslání je zaplnit v paletě nezávislého časopisectví mezeru, která v ní byla jíz delší čas mnohými vážně, ba až bolestně pocítována. Přejí tomuto časopisu hodně úspěchů a věřím, že se dožijeme mnoha kvalitních čísel." Redakce Infochu se připojuje a s uspokojením konstatuje, že dosavadní monopol Nového braku (brčka) v této oblasti nezávislé publicistiky byl konečně zlomen.

*

Zdeněk Urbánek Ztracená země, kniha próz (konečné uspořádání březen 1986), 589 str. A4; rukopis obsahuje tyto části: Zápis k poetice, Portréty, Epizody, Stavby, Z téže látky jako sny, Poděkování.

*

Abram Terc-Siňavskij Co je socialistický realismus, překlad eseje, Brno 1986, 42 str. A4, jeden lineoryt.

*

Občanům Sovětského svazu! Manifest Hnutí za socialistickou obrodu, 21. listopadu 1985, prelozeno z The Guardian Weekly, 3.8.1986, 21 stran A4.

*

Jiří Dienstbier Paradoxy Jana Fojtíka, polemická úvaha o projevu tajemníka ÚV KSC na ideologické konferenci v Plzni, listopad 1986, 9 stran A4.

*

Eva Kantůrková Veřejné ohrazení, polemika s některými částmi otevřeného dopisu Luboše Kohouta redakci práva lidu, listopad 1986, 2 str. A 4.

Krátké zprávy

Zásah proti nezávislé hudební kultuře

Dne 22.11.1986 se ve Skalici u Hrochova Týnce, okr. Chrudim, měla konat oslava narozenin Martina Věcheta, a to v domě č. 2, kde v současné době bydlí p. Čechlovský s družkou a Petr Solověv. Na oslavě měli vystoupit folkoví písničkáři, pově cesty ke Skalici a kontrolovala osobní doklady. Někoho jen legitimovali, někoho odvezli na výslech do Hrochova Týnce. Martinu Věchetovi příslušníci

SNB oznámili, že oslavě s hudebním vystoupením zabrání. Na oslavu přijel i p.Kavina. Jeho dcery, Martina Kavinevá, nar.12.5.1973 a Iva Kavinová, nar.18.6.1972 byly při této příležitosti zadrženy dvěma uniformovanými příslušníky VB a odvezeny k výslechu, který trval asi tři čtvrtě hodiny. Byly dotazovány na poměry doma, na osoby, které znají, kdo je navštěvuje, jak často se lidé ve Skalici sjízdějí, o čem se tam mluví. Příslušníci SNB se těchto děvčat, jimž je 13 a 14 let, vyptávali zejména na Martina Věcheta a p.Poláka. Kladli sugestivní otázky typu "Neříkej, že tě otec neučí pít!". Výslech se konal v budově národního výboru a odpovědi byly protokolovány.

*

Zásah StB proti punkové svatbě

Dne 25.10.1986 se měla konat oslava svatby Vladislavy Předotové a Radka Hudce, a to v obci Zárovna u Vimperka, okr.Prachatice. Sál byl rádne zamluven a oslava MěNV ve Vimperku povolená. Přesto již od 24.10.zasahovala proti hostům, přijíždějícím na vimperské nádraží Veřejná bezpečnost. Stačilo, aby z vlaku vystoupil "podezřele" vyhlížející mladý člověk (oslavenci se hlásí k punkovému hnutí), a příslušníci VB ho legitimovali a kladli otázky, za kym a proč přijel atd. Hlídan byl i objednaný sál. Druhý den ráno přijelo do Vimperku asi 30 přátel novomanželů. V tom se objevilo několik příslušníků VB a další osoby v civilu, začali návštěvníky odvážet v předem připravených autech na místní oddělení VB pod záminkou, že se prý ve Vimperku stal jakýsi trestný čin, který je třeba objasnit. Přestože nikdo nebyl z ničeho obviněn, byla u všech předvedených provedena osobní prohlídka. Bezpečnost zajímal způsob, jak se o svatbě dověděli, koho z Vimperka a okolí znají a co se mělo v Zárovni dít. Poté byli všichni ze všech stran vyfotografováni a krátce nato propuštěni s tím, že musí nejbližším vlakem město Vimperk opustit. Když se před hlídaným sálem domáhali nevesta a ženich vysvětlení, odpověděli příslušníci VB, že si mají zajet do Vimperka na okrsek, kde na ně čeká s vysvětlením Státní bezpečnost.

*

Francouzský státní rada o lidských právech v Československu

Pan R.Errera, francouzský státní rada, člen Výboru pro lidská práva, který jako výbor OSN zasedá v Zenevě, přednesl na zasedání tohoto výboru dne 9.7.1986 několik příspěvků a dotazů, jimiž reagoval na druhou periodickou zprávu, kterou tomuto výboru předložil zástupce čs.vlády. První příspěvek se týkal skutečné aplikace obou mezinárodních paktů o lidských právech v Československu, Charty 77, trestních postihů některých signatářů a členů VONS, diskriminace jejich detí atd. Druhý dotaz p.Errery se týkal zákona o ochraně dohledu a jeho aplikace; konkrétně se zmínil o případu Ladislava Lise. Třetí interpelace se týkala možnosti cestování a emigrace; francouzský politik uvedl různá zákonné opatření, která omezují právo opustit zemi a opět se do ní vrátit a kritizoval rovněž politiku čs.státu, spočívající v odnímání státního občanství nepohodlným čs.občanům, zíjícím v cizině. Zminil se i o systému poplatků, vymáhaných za povolení vycestovat nebo žít v cizině. Posledním příspěvkom byl podrobný rozbor protináboženské perzekuce v Československu; zde uvedl několik příkladů trestních represí proti kněžím a věřícím, popsal celou strukturu římskokatolické církve, zmínil se o bezprávném postavení řádů, kriticky zhodnotil postavení věřících a pronásledování náboženského samizdatu. Rádi poznamenáváme, že zvláště problematika cestování do ciziny a náboženského života byly p.Errerou zpracovány s nevšední pečlivostí. Na své otázky nedostal francouzský státní rada odpověď.

*

Belgické mírové hnutí signatářům Pražské výzvy

Belgické (vlámské) hnutí VAKA se sídlem v Antverpách napsalo signatářům Pražské výzvy letos na jaře dopis, který teprve nedávno došel do Prahy. V prohlášení vitají zejména okolnost, že Pražská výzva poukázala na vzájemnou podmíněnost boje za mír s úsilím o dosažení lidských práv všech občanů. - Zástupci VAKA nedávno navštívili Prahu. Toto hnutí má zájem především o konkrétní mírové akce, a to i na mezinárodní úrovni. Např. s přáteli v Maďarsku pracují na společných akcích odpíračů vojenské služby, jejich právní ochrany a dosažení právní úpravy v této oblasti.- VAKA je vlámská "střechová" mírová organizace, jejímž členy je řada menších mírových skupin, počínaje organizací, která je členem Světové rady míru (a která se účastnila nedávného kodanského kongresu), přes křesťanské mírové organizace, mezi nimiž hráje velkou úlohu belgická Pax Christi, až po menší, politicky orientované skupiny. VAKA se jako celek zúčastnila kodanského kongresu jen jako pozorovatel.

*

Jan Minkiewicz píše Václavu Havlovi,

a to v souvislosti s udělením Erasmovy ceny. Jan Minkiewicz je jedním z pracovníků bruselské Zahraniční koordináční kanceláře Nezávislého samosprávného odborového hnutí Solidarność a zároveň zástupce polského hnutí Svoboda a mír [Wolność i pokój]. Jmérem těchto organizací adresoval Václavu Havlovi a Charte 77 blahopřání k udělení Erasmovy ceny.

***** ***** *****

Přetiskování či jiné přebírání textů zveřejněných Infochem je v zásadě možné. Jde-li však o texty psané přímo pro Infoch, žádáme, aby byl při přebírání vždy uveden pramen. Bez uvedení pramene je možno přebírat jen dokumenty Charty 77, sdělení VONS, petice, otevřené dopisy, fejetony, jakož i texty, z jejichž charakteru či uvedení je zřejmé, že nebyly určeny jen pro Infoch.
Datum posledního dokumentu zařazeného do tohoto čísla: 23.listopad 1986